

EVVEL CEVAP DGS HAZIRLIK

DGS DENEME-1

SORU KİTAPÇIĞI + AYRINTILI ÇÖZÜMLER

100 SORU	135 DAKİKA	A TAM KİTAP

Adı Soyadı: .....

Tarih: .....

Okul / Program: .....

Öğrenci No: .....

Bu çalışma özgün bir deneme sınavıdır; resmî ÖSYM sınavı değildir.

UYGULAMA YÖNERGESİ

Bölüm	Soru aralığı	Soru sayısı	Önerilen süre
Sayısal	1-50	50	72,5 dk
Sözel	51-100	50	62,5 dk
Toplam	1-100	100	135 dk

Sınav Kuralları

- Her sorunun yalnız bir doğru cevabı vardır.
- Toplam cevaplama süresi 135 dakikadır.
- Her bölümde doğru cevap sayısından yanlış cevap sayısının dörtte biri çıkarılır: Net = Doğru - Yanlış/4.
- Cevaplamaya istediğiniz sorudan başlayabilirsiniz; cevaplarınızı ayrı cevap formuna işaretleyiniz.
- Soru kitapçığında yer alan çözümler bölümünü sınav bitmeden açmayınız.
- Sorular özgündür; yüklenen DGS sorularındaki ölçme yaklaşımı örnek alınmış, hiçbir soru kopyalanmamıştır.

İçerik Yaklaşımı

Sayısal Bölüm; temel matematik, problem çözme, tablo-grafik okuma, sayısal mantık ve geometriyi; Sözel Bölüm ise sözcük-cümle-paragraf anlamı, metin yapısı, çıkarım ve sözel mantık becerilerini ölçer. Sorular hız, dikkat ve çok adımlı akıl yürütme dengesi gözetilerek hazırlanmıştır.

BAŞARILAR

SAYISAL BÖLÜM

50 SORU | Önerilen süre: 72,5 dakika

Bu bölümde her sorunun yalnız bir doğru cevabı vardır.

1. $[(3/4 + 5/6) / (7/8 - 1/4)]$ işleminin sonucu kaçtır?

- A) 38/15
- B) 19/10
- C) 15/38
- D) 19/15
- E) 8/5

2. $0,36 / 0,012 - 1,5 / 0,25$ işleminin sonucu kaçtır?

- A) 20
- B) 24
- C) 36
- D) 30
- E) 18

3. $(5^6 - 5^4) / (5^3 + 5^2)$ işleminin sonucu kaçtır?

- A) 25
- B) 125
- C) 20
- D) 50
- E) 100

4. $(\sqrt{75} - \sqrt{12}) / \sqrt{3}$ işleminin sonucu kaçtır?

- A) 3
- B) $\sqrt{3}$
- C) 1
- D) 4
- E) 2

5. $(8! - 7!) / (6! + 5!)$ işleminin sonucu kaçtır?

- A) 48
- B) 42
- C) 40
- D) 56
- E) 35

6. İki basamaklı AB ve BA doğal sayıları için $AB + BA = 121$ ve $A - B = 3$ 'tür. Buna göre $A \cdot B$ kaçtır?

- A) 35
- B) 21
- C) 24
- D) 32
- E) 28

7. Dört basamaklı 7A3B sayısı 36 ile tam bölünmektedir. Buna göre A rakamının alabileceği değerlerin toplamı kaçtır?

- A) 9
- B) 8
- C) 6
- D) 12
- E) 10

8. a, b ve c tam sayıları için $a+b$ tek, $a+c$ çift sayıdır. Buna göre aşağıdaki ifadelerden hangisi her zaman çifttir?

I. $b+c$

II. $b \cdot c$

III. $a \cdot c$

A) II ve III

B) Yalnız II

C) Yalnız I

D) Yalnız III

E) I ve II

9. $2^{x+1} + 2^x = 48$ olduğuna göre x kaçtır?

A) 6

B) 3

C) 8

D) 5

E) 4

10. $|2x - 5| = x + 1$ denklemini sağlayan x değerlerinin toplamı kaçtır?

A) $20/3$

B) $22/3$

C) $16/3$

D) $14/3$

E) 8

11. $|2x - 3| < 7$ eşitsizliğini sağlayan tam sayı x değerlerinin toplamı kaçtır?

A) 8

B) 10

C) 9

D) 6

E) 12

12. $x \neq 0$ ve $x + 1/x = 3$ olduğuna göre $x^3 + 1/x^3$ kaçtır?

A) 24

B) 18

C) 12

D) 9

E) 21

13. $a:b = 3:5$ ve $b:c = 10:7$ olduğuna göre $(a+c)/b$ oranı kaçtır?

A) $3/2$

B) $17/10$

C) $11/10$

D) $13/10$

E) $7/10$

14. $a \star b = a^2 - a \cdot b + b^2$ olarak tanımlanıyor. Buna göre $(4 \star 1) - (3 \star 2)$ kaçtır?

- A) 5
- B) 4
- C) 8
- D) 6
- E) 7

15. A, 60'ın pozitif bölenleri; B, 90'ın pozitif bölenleri kümesidir. Buna göre $A \cap B$ kümesinin eleman sayısı kaçtır?

- A) 9
- B) 6
- C) 8
- D) 10
- E) 12

16. $f(2x - 1) = 3x + 4$ olduğuna göre $f(7)$ kaçtır?

- A) 13
- B) 15
- C) 14
- D) 16
- E) 18

17. Bir ürünün etiket fiyatı maliyetinin %40 fazlasıdır. Ürün etiket fiyatı üzerinden %15 indirimle satılırsa maliyetine göre yüzde kaç kâr edilir?

- A) %20
- B) %25
- C) %19
- D) %15
- E) %21

18. 30 litre %40 tuzlu su karışımına yalnız su eklenerek tuz oranı %24'e düşürülüyor. Kaç litre su eklenmiştir?

- A) 12
- B) 20
- C) 18
- D) 15
- E) 25

19. Bir anne ile kızının bugünkü yaşları toplamı 56'dır. Altı yıl önce annenin yaşı kızının yaşının 3 katıydı. Bugünkü yaşları farkı kaçtır?

- A) 26
- B) 22
- C) 24
- D) 20
- E) 18

20. A bir işi 12 günde, B aynı işi 18 günde bitiriyor. Birlikte 4 gün çalıştıktan sonra A ayrılıyor. Kalan işi B tek başına kaç günde bitirir?

- A) 12
- B) 6
- C) 9
- D) 10
- E) 8

21. Aralarında 420 km bulunan iki kentten birbirine doğru hareket eden araçlardan biri saatte 90 km, diğeri saatte 60 km hızla gitmektedir. Yavaş araç, hızlı araçtan 1 saat önce yola çıkmıştır. Karşılaştıklarında hızlı araç başlangıç kentinden kaç kilometre uzaklaşmıştır?

- A) 198
- B) 210
- C) 216
- D) 180
- E) 240

22. 12 öğrencinin not ortalaması 68 olarak hesaplanmıştır. Daha sonra 84 olan bir notun 54 girildiği anlaşılmıştır. Doğru not ortalaması kaçtır?

- A) 70
- B) 69,5
- C) 72,5
- D) 70,5
- E) 71

23. Bir kişi aylık gelirin $\frac{3}{8}$ 'ini kiraya, kalan paranın $\frac{1}{5}$ 'ini ulaşımaya harcadıktan sonra 2100 TL'si kalıyor. Aylık geliri kaç TL'dir?

- A) 4200
- B) 4000
- C) 3600
- D) 4800
- E) 5250

24. Bir kurstaki öğrencilerin %40'ı kadındır. Kadınların %25'i, erkeklerin ise $\frac{1}{3}$ 'ü sınavı geçmiş ve toplam 42 öğrenci başarılı olmuştur. Kursta kaç öğrenci vardır?

- A) 120
- B) 168
- C) 150
- D) 126
- E) 140

25. Bir rafa 6 farklı kitap dizilecektir. Belirli iki kitabın yan yana gelmemesi koşuluyla kaç farklı diziliş yapılabilir?

- A) 480
- B) 420
- C) 540
- D) 360
- E) 600

26-29. soruları aşağıdaki tabloya göre birbirinden bağımsız olarak cevaplayınız.

Bir sayısallaştırma merkezinde A, B, C ve D ekiplerinin bir haftada taradığı kitap sayısı, bir kitap için ortalama işlem süresi ve

yeniden tarama oranı aşağıdaki tabloda verilmiştir. Kitap sayıları yüzlük birimle gösterilmiştir.

Ekip	Kitap sayısı (yüz)	Ortalama süre (dk/kitap)	Yeniden tarama oranı
A	12	4	%2
B	15	3	%4
C	10	5	%1
D	8	6	%2,5

26. Yeniden taramalar dikkate alınmadan, bir haftada toplam işlem süresi en fazla olan ekip hangisidir?

- A) D ekibi
- B) A ekibi
- C) A ve D ekipleri
- D) C ekibi
- E) B ekibi

27. B ekibinin yeniden tarama gerektirmeyen kitap sayısı kaçtır?

- A) 1440
- B) 1450
- C) 1400
- D) 60
- E) 1460

28. A ve D ekiplerinin yeniden taradığı toplam kitap sayısı kaçtır?

- A) 48
- B) 40
- C) 46
- D) 44
- E) 36

29. C ekibinin toplam işlem süresinin B ekibinin toplam işlem süresine oranı kaçtır?

- A) 8/9
- B) 5/4
- C) 10/9
- D) 9/10
- E) 11/10

30-33. soruları aşağıdaki bilgilere göre birbirinden bağımsız olarak cevaplayınız.

K, L, M, N ve P atölyeleri pazartesten cumaya kadar beş farklı günde, her gün yalnız bir atölye olacak biçimde düzenlenecektir.

- M atölyesi, K atölyesinin hemen ertesi günüdür.
- L atölyesi, N atölyesinden önce yapılır.
- P atölyesi pazartesi veya cuma günü değildir.
- N atölyesi perşembe günü değildir.

30. Aşağıdaki sıralamalardan hangisi pazartesten cumaya doğru geçerli bir program olabilir?

- A) P - K - M - L - N
- B) K - P - M - L - N
- C) L - N - K - P - M
- D) L - M - K - P - N
- E) K - M - P - L - N

31. P atölyesi çarşamba günü yapılırsa aşağıdakilerden hangisi olamaz?

- A) M atölyesi salı günü yapılır.
- B) N atölyesi cuma günü yapılır.
- C) L atölyesi pazartesi günü yapılır.
- D) K atölyesi perşembe günü yapılır.
- E) K atölyesi salı günü yapılır.

32. N atölyesi salı günü yapılırsa M atölyesi hangi gün yapılır?

- A) Cuma
- B) Salı
- C) Çarşamba
- D) Pazartesi
- E) Perşembe

33. K atölyesi perşembe günü yapılırsa pazartesi günü hangi atölye yapılır?

- A) L
- B) K
- C) N
- D) M
- E) P

34-37. soruları aşağıdaki bilgilere göre birbirinden bağımsız olarak cevaplayınız.

K, L, M, N, P ve R koşucuları bir yarışı birinciden altıncıya kadar farklı sıralarda tamamlamıştır.

- M, N'nin hemen önünde yer almıştır.
- R, K'den önce; K ise L'den önce yarışı bitirmiştir.
- P birinci veya altıncı olmamıştır.

34. Aşağıdaki sıralamalardan hangisi birinciden altıncıya doğru geçerli olabilir?

- A) P - R - K - M - N - L
- B) R - L - K - M - N - P
- C) R - K - P - M - N - L
- D) R - P - K - N - M - L
- E) M - R - N - K - P - L

35. Aşağıdakilerden hangisi her zaman doğrudur?

- A) L, P'den önce yarışı bitirmiştir.
- B) M birinci olmuştur.
- C) R, L'den önce yarışı bitirmiştir.
- D) N altıncı olmuştur.
- E) P, K'den önce yarışı bitirmiştir.

36. P ikinci olursa birinci olan koşucu kimdir?

- A) N
- B) M
- C) L
- D) R
- E) K

37. K dördüncü olursa altıncı olan koşucu kimdir?

- A) R
- B) N
- C) M
- D) P
- E) L

38. 2, 5, 11, 23, ... dizisinde her terim kendinden önceki terimin 2 katının 1 fazlasıdır. Buna göre dizinin 8. terimi kaçtır?

- A) 381
- B) 385
- C) 255
- D) 383
- E) 191

39. Bir torbada 4 kırmızı, 3 mavi ve 2 yeşil top vardır. Torbadan geri koymadan iki top çekildiğinde topların aynı renkte olma olasılığı kaçtır?

- A) $\frac{2}{9}$
- B) $\frac{1}{3}$
- C) $\frac{5}{9}$
- D) $\frac{5}{18}$
- E) $\frac{7}{18}$

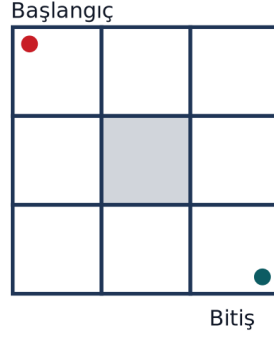
40. 1, 2, 3, 4 ve 5 rakamları kullanılarak, rakamları farklı, 400'den büyük üç basamaklı kaç çift doğal sayı yazılabilir?

- A) 6
- B) 8
- C) 12
- D) 10
- E) 9

41. $7^{2026} + 3^{2026}$ sayısının 10 ile bölümünden kalan kaçtır?

- A) 8
- B) 2
- C) 9
- D) 4
- E) 6

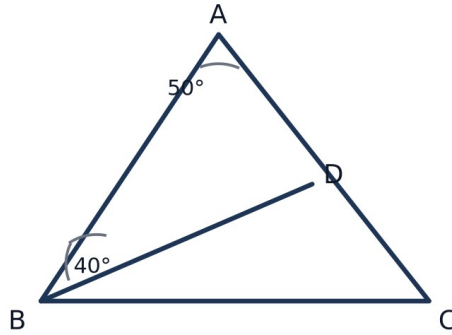
42. Şekilde sol üst kareden sağ alt kareye yalnız sağa veya aşağıya komşu kareye geçilerek gidilecektir. Boyalı kareye girilemediğine göre kaç farklı yol vardır?

Ortadaki karesi boyalı 3'e 3 kareli yol şeması

- A) 4
- B) 6
- C) 1
- D) 3
- E) 2

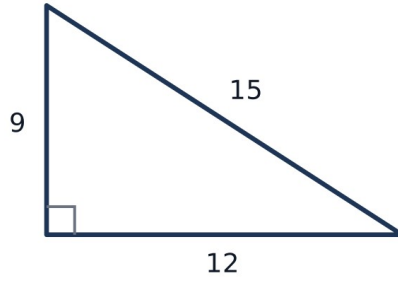
43. ABC üçgeninde $m(A)=50^\circ$, $m(B)=80^\circ$ 'dir. B köşesinden AC kenarına çizilen BD, B açısının açıortayıdır. Buna göre $m(BDC)$ kaç derecedir?

ABC üçgeni ve B'den AC'ye çizilen açıortay BD

- A) 90
- B) 80
- C) 85
- D) 95
- E) 75

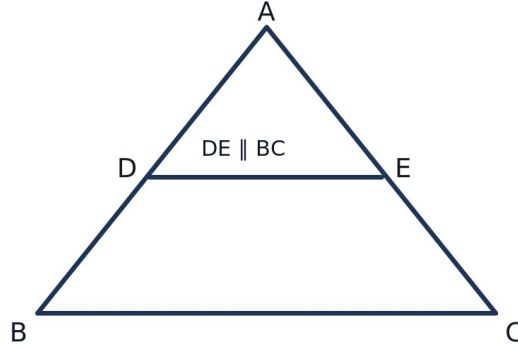
44. Dik kenar uzunlukları 9 birim ve 12 birim olan bir dik üçgenin içteğet çemberinin yarıçapı kaç birimdir?

Kenarları 9, 12 ve 15 olan dik üçgen

- A) 5
- B) 3
- C) 6
- D) 2
- E) 4

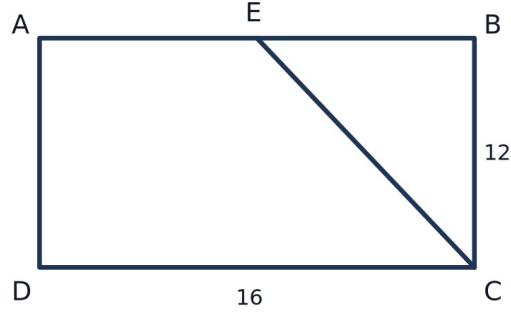
45. ABC üçgeninde D, AB üzerinde; E, AC üzerindedir ve $DE \parallel BC$ 'dir. $AD/AB = 2/5$ ve ADE üçgeninin alanı 20 birimkaredir. Buna göre DBCE dörtgeninin alanı kaç birimkaredir?

ABC üçgeninde BC'ye paralel DE doğru parçası

- A) 80
- B) 125
- C) 105
- D) 120
- E) 100

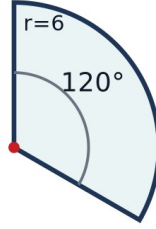
46. ABCD dikdörtgeninde $|AB|=16$, $|BC|=12$ birimdir. E, AB kenarının orta noktası olduğuna göre $|EC|$ kaç birimdir?

ABCD dikdörtgeninde AB üzerinde orta nokta E ve EC doğru parçası

- A) $2\sqrt{13}$
- B) $4\sqrt{13}$
- C) 10
- D) 12
- E) $4\sqrt{17}$

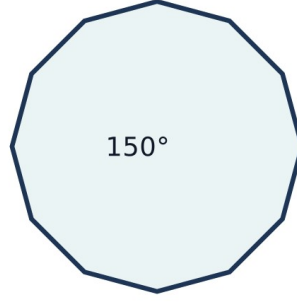
47. Yarıçapı 6 birim olan bir dairede merkez açısı 120° olan daire diliminin alanı kaç birimkaredir?

Yarıçapı 6 olan ve merkez açısı 120 derece olan daire dilimi

- A) 6π
- B) 24π
- C) 9π
- D) 12π
- E) 18π

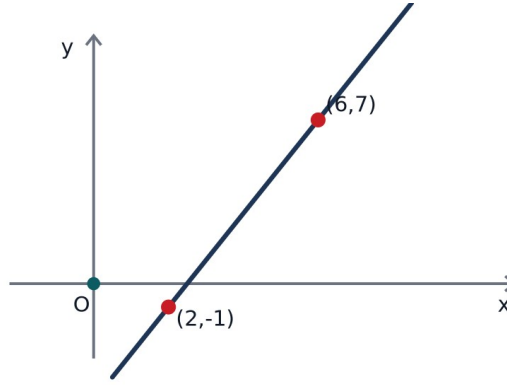
48. Bir düzgün çokgenin bir iç açısı 150° 'dir. Bu çokgenin köşegen sayısı kaçtır?

Düzgün on ikigeni temsil eden çokgen

- A) 44
- B) 48
- C) 54
- D) 60
- E) 50

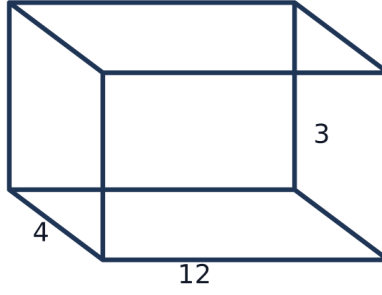
49. Dik koordinat düzleminde $(2,-1)$ ve $(6,7)$ noktalarından geçen doğrunun orijine uzaklığı kaç birimdir?

Koordinat düzleminde iki noktadan geçen doğru ve orijin

- A) 2
- B) 1
- C) $\sqrt{5}$
- D) $2\sqrt{5}$
- E) $5/2$

50. Ayrit uzunlukları 3, 4 ve 12 birim olan dikdörtgenler prizmasının toplam yüzey alanı kaç birimkaredir?

Ayritları 3, 4 ve 12 olan dikdörtgenler prizması

- A) 192
- B) 168
- C) 180
- D) 144
- E) 216

SÖZEL BÖLÜM

50 SORU | Önerilen süre: 62,5 dakika

Bu bölümde her sorunun yalnız bir doğru cevabı vardır.

1. Bir araştırma, kullandığı yöntemi açıkça ortaya koyduğu ölçüde denetlenebilir; verilerini tartışmaya kapattığında ise bilimsel niteliğini ---- ve yalnızca doğrulanması beklenen bir ---- dönüşür.

- A) güçlendirir - kanıta
- B) kanıtlar - sonuca
- C) zayıflatır - iddiaya
- D) korur - yönteme
- E) genişletir - gözleme

2. Kentlerin belleği yalnızca anıtlarda değil, her gün önünden geçtiğimiz küçük yapılarda da saklıdır. Bir çeşmenin aşınmış taşı, eski bir dükkânın tabelası ya da artık kullanılmayan bir durak, geçmişin gündelik hayatına ilişkin ipuçları taşır. ----. Bu yüzden koruma çalışmaları yalnızca görkemli yapılara yöneldiğinde kentin hafızasının önemli bir bölümü görünmez hâle gelir.

- A) Çünkü sıradan görünen bu unsurlar, bir dönemin yaşama alışkanlıklarını sessizce kaydeder.
- B) Bu yapıların ekonomik değerini belirlemek her zaman kolay değildir.
- C) Kent planları, ulaşım ağlarının zaman içindeki değişimini ayrıntılı biçimde gösterir.
- D) Günümüz kentlerinde yeni yapıların sayısı eski yapılardan daha fazladır.
- E) Büyük anıtların yapımında çoğunlukla dayanıklı malzemeler tercih edilir.

3. İyi bir çeviri, kaynak metindeki sözcükleri mekanik biçimde ---- değil; o sözcüklerin okurda oluşturduğu etkiyi hedef dilde ---- amaçlar.

- A) sıralamayı - sınırlamayı
- B) değiştirmeyi - azaltmayı
- C) açıklamayı - gizlemeyi
- D) yorumlamayı - yok etmeyi
- E) aktarmayı - yeniden üretmeyi

4. Bir grafik, karmaşık veriyi anlaşılır kılabilir; ancak eksenler ve ölçekler özenle seçilmezse aynı grafik gerçeği ---- ve okuru yanlış bir sonuca ----.

- A) çarpıtabilir - yöneltilebilir
- B) açıklayabilir - ulaştırabilir
- C) kanıtlayabilir - bağlayabilir
- D) çoğaltabilir - uzaklaştırabilir
- E) sadeleştirebilir - koruyabilir

5. Numaralanmış cümlelerden hangisi parçanın anlam bütünlüğünü bozmaktadır?

- I. Uyku sırasında beyin, gün içinde edinilen bilgileri yeniden işler.
  - II. Bu işlem, önemli bilgilerin kalıcı belleğe aktarılmasına katkıda bulunur.
  - III. Özellikle öğrenmeden sonra yeterli uyku, hatırlama başarısını destekler.
  - IV. Düzenli egzersiz, kalp ve damar sağlığı açısından da önemlidir.
  - V. Bu nedenle sınav öncesi geceyi uykusuz geçirmek, çalışma süresini artırsa da öğrenilenlerin kullanılmasını güçleştirebilir.
- A) I
  - B) IV
  - C) V
  - D) II
  - E) III

6. Numaralanmış cümlelerden hangisi parçanın anlam bütünlüğünü bozmaktadır?

- I. Bir müze nesnesi, ziyaretçiyle ilk temasını çoğu zaman etiketi aracılığıyla kurar.
- II. Etiket yalnızca tarih ve malzeme bilgisi vermekle kalmaz, nesnenin bağlamını da açıklar.
- III. Uzun ve teknik metinler ise ziyaretçinin dikkatini nesneden uzaklaştırabilir.
- IV. Bu nedenle iyi bir etiket kısa, seçici ve merak uyandırıcı olmalıdır.
- V. Birçok müzede dinlenme alanlarının sayısı son yıllarda artmıştır.

- A) V
- B) IV
- C) I
- D) II
- E) III

7. Numaralanmış cümlelerden hangisi parçanın anlam bütünlüğünü bozmaktadır?

- I. Kent ağaçları gölge sağlayarak yüzey sıcaklıklarının düşmesine katkıda bulunur.
- II. Yaprakları, havadaki bazı parçacıkların tutulmasına yardımcı olur.
- III. Kökleri uygun planlanmadığında kaldırım ve altyapıyla çatışabilir.
- IV. Bu yüzden tür seçimi ve bakım, ağaç dikmek kadar önemlidir.
- V. Ahşap mobilyaların dayanıklılığı, kullanılan ağacın işlenme biçimine bağlıdır.

- A) III
- B) II
- C) I
- D) V
- E) IV

8. Bir yayınevi bu yıl 18 roman yayımlamıştır. Bunların 11'i yerli yazarlara aittir. Yerli romanların 4'ü yazarının ilk romanıdır. Yabancı yazarlara ait 7 romandan 2'si, daha önce uluslararası ödül almış eserlerin çevirisidir. Bu bilgilerden aşağıdakilerin hangisi kesin olarak çıkarılabilir?

- A) Yayımlanan romanların en az yarısı daha önce ödül almıştır.
- B) Yayınevi geçen yıla göre daha fazla roman yayımlamıştır.
- C) Yabancı yazarlara ait romanların tamamı ödüllüdür.
- D) Yerli romanların çoğu yazarının ilk romanıdır.
- E) Yerli yazarlara ait ilk romanların sayısı, ödüllü yabancı eser çevirilerinin sayısından fazladır.

9. Bir sergi pazartesi kapalıdır. Salı, çarşamba ve perşembe günleri 10.00-18.00; cuma 10.00-20.00; cumartesi ve pazar 11.00-19.00 arasında açıktır. Deniz sergiyi saat 19.30'da gezdiğine göre sergiye hangi gün gitmiştir?

- A) Pazar
- B) Perşembe
- C) Cuma
- D) Cumartesi
- E) Salı

10. Bir etkinlikte her katılımcı A, B ve C atölyelerinden tam ikisine katılmıştır. A atölyesine 24, B atölyesine 18, C atölyesine 20 kişi katılmıştır. Buna göre aşağıdakilerden hangisi kesinlikle doğrudur?

- A) B ve C atölyelerine birlikte katılan 7 kişi vardır.
- B) A ve B atölyelerine birlikte katılan 13 kişi vardır.
- C) A ve C atölyelerine birlikte katılan 11 kişi vardır.
- D) A atölyesine katılanların yarısı B atölyesine de katılmıştır.
- E) Etkinliğe toplam 30 kişi katılmıştır.

11. “Bir yapıtın uzun ömürlü oluşu, her dönemin sorularına hazır cevaplar vermesinden değil, her dönemde yeni sorular doğurabilmesindendir.” cümlesine anlamca en yakın seçenek hangisidir?

- A) Bir yapıtın kalıcılığı, içerdiği sorulardan çok verdiği kesin hükümlerle ölçülür.
- B) Uzun ömürlü eserler, her çağda aynı biçimde yorumlandıkları için önemini korur.
- C) Kalıcı eserler, değişen zamanlara tek ve değişmez yanıtlar sundukları için değil, farklı dönemlerde yeniden düşünmeye imkân verdikleri için yaşar.
- D) Bir eserin değeri, yazıldığı dönemin bütün sorunlarını eksiksiz çözmesine bağlıdır.
- E) Okur, eski eserlerde yalnız kendi döneminin sorularına cevap aramalıdır.

12. “Eleştiri, bir eserin kusurlarını sıralamak değil; eserin hangi imkânları açtığını ve nerede tıkanıldığını göstermektir.” cümlesinin en uygun yeniden ifadesi hangisidir?

- A) Bir eser ancak eleştirmen onun imkânlarını çoğalttığında değer kazanır.
- B) Nitelikli eleştiri yalnız eksik aramaz; eserin olanaklarını ve sınırlarını birlikte ortaya koyar.
- C) Eleştirinin amacı, bir eserin bütün kusurlarını ayrıntılı biçimde listelemektir.
- D) Bir eserin değerlendirilmesi, okurun kişisel beğenisini açıklamasından ibarettir.
- E) Eleştiri, eserin sınırlarını görmezden gelerek güçlü yanlarını öne çıkarmalıdır.

13. Numaralanmış cümlelerin anlamlı bir bütün oluşturacak doğru sıralaması hangisidir?

- I. Bu seçim sırasında okur, metindeki bazı düşünceleri öne çıkarır, bazılarını geri planda bırakır.
  - II. Oysa etkili not alma, okunanı kısaltmaktan çok onunla bir ilişki kurma biçimidir.
  - III. Çünkü her not, metnin tamamını değil, okurun önemli bulduğu bölümleri içerir.
  - IV. Not almak çoğu zaman metindeki cümleleri deftere geçirmekle karıştırılır.
  - V. Böylece not defteri, metnin küçük bir kopyası olmaktan çıkar ve okurun düşünme izlerini taşıyan yeni bir metne dönüşür.
- A) IV - II - III - I - V
  - B) II - III - I - V - IV
  - C) II - IV - I - III - V
  - D) III - I - IV - II - V
  - E) IV - III - II - I - V

14. “Başarısız denemelerin not edilmesi de bu kayıt sürecinin önemli bir parçasıdır.” cümlesi, numaralanmış cümlelerin hangisinden sonra getirilmelidir?

- I. Bir araştırma günlüğü, yalnızca yapılan işlemlerin listesini tutmaz.
  - II. Araştırmacının neden belirli bir yolu seçtiğini, hangi varsayımdan vazgeçtiğini de kaydeder.
  - III. Bu kayıtlar, sonuç beklenmedik çıktığında geriye dönüp düşünme imkânı sağlar.
  - IV. Ayrıca aynı çalışmayı sürdürecektir başka kişiler için kararların arka planını görünür kılar.
  - V. Bu nedenle iyi tutulmuş bir günlük, araştırmanın görünmeyen hafızasıdır.
- A) V. cümleden sonra
  - B) IV. cümleden sonra
  - C) II. cümleden sonra
  - D) III. cümleden sonra
  - E) I. cümleden sonra

15. Numaralanmış parça iki paragrafa ayrılmak istenirse ikinci paragraf hangi cümleyle başlamalıdır?

- I. Bir şehrin sokak adları, yalnızca yön bulmaya yarayan işaretler değildir.
- II. Bu adlar, kentin hangi kişileri ve olayları hatırlamak istediğini de gösterir.
- III. Zamanla değiştirilen adlar, toplumsal önceliklerin nasıl değiştiğine dair ipuçları sunar.
- IV. Ancak sokak adlarının günlük kullanımda anlaşılır ve ayırt edilebilir olması da gerekir.
- V. Benzer adların yan yana kullanılması, acil hizmetlerden posta dağıtımına kadar birçok alanda karışıklık yaratabilir.
- VI. Bu yüzden adlandırma kararlarında tarihsel anlam ile işlevsel açıklık birlikte düşünülmelidir.

- A) IV
- B) III
- C) VI
- D) V
- E) II

16. Bir tartışmada karşı tarafın sözünü kesmeden dinlemek, yalnızca nezaket değildir. Bu tutum, ileri sürülen gerekçeleri doğru anlamayı ve kendi görüşümüzdeki zayıf noktaları fark etmeyi sağlar. ----

- A) Ne var ki güçlü bir görüşün gerekçeye ihtiyaç duymadığı da söylenebilir.
- B) Dolayısıyla iyi dinleme, tartışmayı yavaşlatan değil, onu daha verimli hâle getiren bir düşünme aracıdır.
- C) Ayrıca dinlemek, konuşmaktan her durumda daha kolay bir etkinliktir.
- D) Bunun için tartışmalarda herkesin aynı görüşü benimsemesi gerekir.
- E) Bu yüzden tartışmanın amacı karşı tarafı mümkün olduğunca çabuk susturmaktır.

17. Uzmanlık çoğu zaman kesin konuşmakla karıştırılır. Oysa bir alanı derinlemesine bilen kişi, eldeki kanıtların nerede güçlü, nerede sınırlı olduğunu görür. Bilmediğini belirtmesi kararsızlık değil, bilgisinin sınırlarını doğru çizmesidir. Hatta yeni araştırma soruları çoğu kez bu sınırların fark edilmesinden doğar. Bu parçanın ana düşüncesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Uzmanlar, toplumun güvenini kazanmak için her konuda kesin konuşmalıdır.
- B) Bir alandaki belirsizlikler, o alanda hiç bilgi bulunmadığını gösterir.
- C) Uzmanlığın temel ölçütü, çok sayıda teknik terim kullanabilmektir.
- D) Gerçek uzmanlık, kesinlik görüntüsü vermekten çok bilginin sınırlarını ve belirsizliklerini tanımayı içerir.
- E) Yeni araştırma soruları yalnızca önceki bilgilerin yanlış çıkmasıyla oluşur.

18. Yavaş okuma, her metni aynı tempoda ve ağır ağır ilerlemek değildir. Bir kullanım kılavuzunda aranan bilgiyi hızla bulmak gerekirken yoğun bir denemede tek bir cümle üzerinde uzun süre durmak gerekebilir. Nitelikli okur, hızını alışkanlığına göre değil metnin amacı ve güçlüğüne göre ayarlar. Bu parçadan aşağıdakilerin hangisi çıkarılabilir?

- A) Okuma becerisi yalnız dakikada okunan sözcük sayısı ile ölçülür.
- B) Yoğun metinlerde her cümleye eşit süre ayırmak zorunludur.
- C) Yavaş okuma, sabit bir hız tercihi değil, metnin gereğine göre kullanılan esnek bir stratejidir.
- D) Hızlı okuma, metni anlamayı her durumda engeller.
- E) Bütün edebî metinler kullanım kılavuzlarından daha yavaş okunmalıdır.

19. Bir kenti hatırlarken çoğu zaman binalarını ve meydanlarını düşünürüz. Oysa vapur düdüğü, bir seyyar satıcının çağırısı ya da belirli bir istasyon anonsu da o kentin kimliğine katılır. Bu sesler kaybolduğunda görsel çevre aynı kalsa bile kent deneyimi değişir. Bu nedenle ses kayıtları, şehir tarihinin yalnız yardımcı belgeleri değil, başlı başına bir arşivdir. Bu parçaya en uygun başlık hangisidir?

- A) Görsel Arşivlerin Gücü
- B) Mimaride Yeni Eğilimler
- C) Sessizliğin Sağlığına Etkisi
- D) Ulaşım Araçlarının Tarihi
- E) Kentin İşitsel Hafızası

20. Bilimsel model, gerçekliğin küçültülmüş bir kopyası değildir; belirli bir soruyu yanıtlamak için bazı özellikleri seçip diğerlerini dışarıda bırakan bir araçtır. Aynı sistem, farklı sorular için farklı modellerle açıklanabilir. Yeni veriler ortaya çıktığında modelin değiştirilmesi de onun başarısızlığı değil, kullanımının doğal sonucudur. Bu parçada bilimsel modellerle ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Estetik bakımdan beğenilen modellerin bilimsel olarak daha doğru kabul edildiğine
- B) Sorulan soruya göre değişebileceğine
- C) Yeni verilerle gözden geçirilebileceğine
- D) Gerçekliğin bütün ayrıntılarını içermediğine
- E) Aynı olgu için birden fazla model kurulabileceğine

21. Dijital araçlar eğitimi tek başına dönüştüren sihirli çözümler değildir; fakat doğru amaçla kullanıldığında geri bildirim süresini kısaltabilir ve öğrencinin kendi ilerlemesini görmesini sağlayabilir. Aynı araç, öğretmen rehberliği olmadan dikkati dağıtabilir. Bu nedenle tartışılması gereken, teknolojinin bütünüyle yararlı ya da zararlı olup olmadığı değil, hangi görevde ve hangi koşullarda işe yaradığıdır. Yazarın dijital araçlara yaklaşımı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Teknolojiyi her koşulda öğrenmeye zarar veren bir tehdit olarak gören yaklaşım
- B) Dijital araçların eğitimle hiçbir ilişkisi olmadığını savunan kayıtsız yaklaşım
- C) Yarar ve sakıncalarını kullanım koşullarına bağlı olarak değerlendiren ölçülü bir yaklaşım
- D) Dijital araçları eğitimin bütün sorunlarını çözecek bir yenilik olarak gören iyimser yaklaşım
- E) Öğretmenin rolünü gereksiz sayan teknoloji merkezli yaklaşım

22. Bir veri haritası, karmaşık ilişkileri tek bakışta görmemizi sağlar; ancak haritanın arazinin kendisi olmadığını unutmamak gerekir. Çünkü her gösterim bazı ayrıntıları seçer, bazılarını dışarıda bırakır. Parçada geçen “haritanın arazinin kendisi olmaması” sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Veri haritalarının ayrıntıları artırarak karmaşıklığı çoğalttığı
- B) Gerçekliğin görsel araçlarla hiçbir biçimde anlatılamayacağı
- C) Bir haritanın doğruluğunun yalnız ölçeğinin büyüklüğüne bağlı olduğu
- D) Bir temsilin, gösterdiği gerçekliğin tamamıyla özdeş olmadığı
- E) Haritaların yalnız coğrafi olayları açıklayabildiği

23. Ortak çalışma atölyelerinde araçların paylaşılması maliyeti azaltır; fakat bu mekânların asıl verimi, makinelerin yan yana durmasından değil kullanıcıların deneyimlerini birbirine aktarmasından doğar. Aynı cihazı kullanan iki kişinin farklı yöntemleri karşılaştırması, tek başına edinilmesi güç bir bilgi üretir. Bu parçaya göre aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Bireysel çalışma, her durumda ortak çalışmadan daha verimsizdir.
- B) Ortak atölyelerin tek amacı pahalı araçları satın almaktan kaçınmaktır.
- C) Atölyelerde sözlü bilgi paylaşımına gerek yoktur; makineler yeterlidir.
- D) Aynı cihazı kullanan herkes zorunlu olarak aynı yöntemi benimser.
- E) Fiziksel yakınlık, bilgi paylaşımı gerçekleşmediğinde tek başına beklenen iş birliğini oluşturmaz.

24. Çoğu kişi, bir kararın hızlı verilmesini kararlılığın göstergesi sayar. Oysa özellikle çok değişkenli durumlarda kısa bir bekleme, seçeneklerin sonuçlarını görmeye ve ilk tepkinin etkisinden çıkmaya yarar. Nitekim acil olmayan bazı kurumsal kararlarda bir gece bekleme kuralı, sonradan geri alınacak adımların sayısını azaltır. Demek ki gecikme her zaman kararsızlık değil, kimi zaman kararın niteliğini artıran bilinçli bir aralıktır. Bu parçada düşünce nasıl geliştirilmiştir?

- A) Bir kavramın tarih boyunca geçirdiği değişimler kronolojik olarak sıralanmıştır.
- B) Soyut bir düşünce, benzetmelerle şiirsel biçimde anlatılmıştır.
- C) İki karşıt görüş taraf tutulmadan yalnızca tanımlanmıştır.
- D) Bir olayın nedenleri sayısal verilerle kanıtlanmıştır.
- E) Yaygın bir kanı verilmiş, bu kanının sınırı örneklerle gösterilerek farklı bir sonuca ulaşılmıştır.

25-27. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Eski bir seramik onarılırken amaç her zaman kırığı görünmez kılmak değildir. Bazı koruma uzmanları, eklenen parçanın özgün yüzeyden ayırt edilebilmesini etik bir gereklilik sayar. Çünkü kusursuz taklit, nesnenin geçmişte hasar gördüğü ve müdahale edildiği bilgisini siler. Bununla birlikte onarımın fazla belirgin olması da izleyicinin nesneyi bütün olarak algılamasını engelleyebilir. Bu nedenle iyi bir müdahale, hem nesnenin okunabilirliğini sağlar hem de kendi varlığını saklamaz. Onarılan bölüm uzaktan bütünlüğe katılır, yakından bakıldığında ise yeni olduğu anlaşılır. Böylece eser, yalnızca üretildiği dönemi değil, başından geçenleri ve sonraki kuşakların ona nasıl yaklaştığını da taşır.

25. Bu parçanın ana düşüncesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Eski eserlerdeki bütün kırıklar, ilk bakışta fark edilmeyecek biçimde kapatılmalıdır.
- B) Onarımın başarılı sayılması için eklenen bölüm özgün parçadan daha dikkat çekici olmalıdır.
- C) Koruma uzmanları, hasarlı eserleri sergilemek yerine depolamayı tercih etmelidir.
- D) Nitelikli onarım, eserin bütünlüğünü yeniden kurarken yapılan müdahaleyi de dürüstçe görünür bırakmalıdır.
- E) Bir eserin değeri, yalnızca üretildiği döneme ait izleri korumasına bağlıdır.

26. Bu parçadan aşağıdakilerin hangisi çıkarılabilir?

- A) Kusursuz taklit, onarım etiğinin tek kabul edilen yöntemidir.
- B) Onarılan her eser, özgün hâlden daha değerli olur.
- C) Bir eserin geçmişte hasar görmesi sergilenmesine kesinlikle engeldir.
- D) Koruma çalışmalarında izleyicinin algısı hiçbir önem taşımaz.
- E) Bir esere sonradan yapılan müdahaleler de eserin tarihsel serüveninin bir parçası olabilir.

27. Parçada onarılan bölümün “uzaktan bütünlüğe katılması, yakından ise yeni olduğunun anlaşılması” sözüyle anlatılmak istenen nedir?

- A) Yeni parçanın özgün yüzeyden daha parlak ve baskın olması
- B) Onarımın farklı uzaklıklarda fiziksel olarak yer değiştirmesi
- C) Eserin yalnız uzaktan bakıldığında değer kazanması
- D) İzleyicinin esere yaklaşmasının koruma açısından sakıncalı sayılması
- E) Onarımın hem görsel uyumu hem de müdahalenin ayırt edilebilirliğini birlikte sağlaması

28-30. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Bir açık kaynak projesinin gücü yalnızca kodunun herkesçe görülebilmesinden gelmez. Kodun açık olması, insanların katkı verebileceği anlamına gelir; fakat katkının sürdürülebilmesi için belgelerin anlaşılır, karar süreçlerinin şeffaf ve yeni gelenlere karşı iletişimin yapıcı olması gerekir. Aksi hâlde teknik olarak açık olan bir proje, fiilen küçük bir grubun kapalı alanına dönüşebilir. Başarılı topluluklar hatayı kişiye değil, çözülebilir bir probleme bağlar; katkıyı yalnızca büyük özellikler geliştirmekle sınırlamaz, yazım düzeltilmesi ya da test ekleme gibi küçük işleri de değerli görür. Bu yaklaşım, katılım eşliğini düşürür ve projenin tek tek kişilere bağımlı kalmasını önler.

28. Bu parçanın ana düşüncesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bir projenin gerçekten açık ve sürdürülebilir olması, kodun erişilebilirliğinin yanında kapsayıcı ve şeffaf bir çalışma kültürü gerektirir.
- B) Projelerin uzun ömürlü olması için kararların küçük bir grupça alınması gerekir.
- C) Kod herkese açık olduğunda iletişim kurallarına ihtiyaç kalmaz.
- D) Yazılım projelerinde belge hazırlamak, kod yazmaktan her zaman daha önemlidir.
- E) Açık kaynak projelerinde yalnız büyük teknik katkılar değer taşır.

29. Bu parçadan aşağıdakilerin hangisi çıkarılamaz?

- A) Küçük katkıların değerli görülmesi katılım eşliğini düşürebilir.
- B) Kodun açık olması, projenin kendiliğinden geniş ve sürekli bir katılımcı kitlesine ulaşmasını garanti eder.
- C) Topluluğun kişilere aşırı bağımlı kalmaması için katkının yaygınlaşması önemlidir.
- D) Yeni katılımcılara yönelik iletişim, projenin fiilî açıklığını etkiler.
- E) Karar süreçlerinin kapalı olması, teknik açıklığa rağmen katılımı sınırlandırabilir.

30. Parçada geçen “fiilen küçük bir grubun kapalı alanına dönüşmek” sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Projede yalnız güvenlik nedeniyle geçici bir erişim kesintisi yaşanması
- B) Yazılımın teknik olarak internet bağlantısı olmadan çalışması
- C) Projenin kaynak kodunun yalnız ücret karşılığında dağıtılması
- D) Erişim kâğıt üzerinde açık görünse de katkı süreçlerinin dışarıdan gelenleri zorlaştırması
- E) Küçük ekiplerin her zaman büyük ekiplerden daha başarılı olması

31-33. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Fotoğraf çoğu zaman belleği koruyan tarafsız bir kayıt gibi görülür. Oysa bir olayı tekrar tekrar aynı fotoğraf üzerinden hatırladığımızda, anının ayrıntıları görüntünün çerçevesine uyum sağlayabilir. Kare dışında kalan sesler, kokular ve küçük olaylar zamanla silikleşirken fotoğrafta görünen unsurlar daha merkezi hâle gelir. Bu, fotoğrafın belleği yanlışlaştırdığı anlamına gelmez; daha çok, hatırlamanın her çağrılıştta yeniden kurulan bir süreç olduğunu gösterir. Bu yüzden aile albümleri geçmişi yalnızca saklamaz, ona hangi açıdan bakacağımızı da biçimlendirir.

31. Bu parçanın ana düşüncesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Aile albümleri geçmişi değiştirmeden ve eksiksiz biçimde korur.
- B) Fotoğraflar geçmişi yalnız kaydetmez; hatırlama biçimimizi ve anıda hangi ayrıntıların öne çıkacağını da etkileyebilir.
- C) Bir olayın fotoğrafını çekmek, o olayı unutmayı kesin olarak önler.
- D) Fotoğraf bulunan bütün anılar zamanla bütünüyle yanlışlaşır.
- E) İnsan belleği yalnız görüntülerden oluşur; ses ve kokular hatırlanamaz.

32. Bu parçadan aşağıdakilerin hangisi çıkarılabilir?

- A) Bir anı ne kadar çok hatırlanırsa o kadar eksiksiz hâle gelir.
- B) Görüntü dışındaki ayrıntılar hiçbir zaman hatırlanamaz.
- C) Bir anıyı çağırarak, onu değiştirmeden depodan çıkarmaktan çok mevcut ipuçlarıyla yeniden kurmaya benzer.
- D) Fotoğrafı olmayan olaylar insan belleğinde yer edinemez.
- E) Fotoğraflar belleğin çalışmasını tamamen durdurur.

33. Parçada geçen “anının ayrıntılarının görüntünün çerçevesine uyum sağlaması” sözüyle anlatılmak istenen nedir?

- A) Anıların yalnız siyah-beyaz görüntülerle hatırlanması
- B) Hatırlanan olayın, fotoğrafta görünen unsurlar merkezinde yeniden düzenlenmesi
- C) Görüntünün teknik çözünürlüğünün anının doğruluğunu belirlemesi
- D) Fotoğraf karesinin zamanla fiziksel olarak küçülmesi
- E) Fotoğraftaki bütün ayrıntıların bellekte eşit ölçüde silinmesi

34-36. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Bir meydandaki bankın konumu, kamusal yaşamın nasıl kurulacağını etkiler. Yalnızca yola bakan sıralı banklar insanların çevreyi izlemesini kolaylaştırır ama karşılaşma ve konuşma olasılığını azaltabilir. Birbirine dönük ya da küçük gruplar oluşturan oturma elemanları ise etkileşimi destekler; buna karşılık mahremiyet arayan kullanıcıları rahatsız edebilir. Bu nedenle tek bir ideal yerleşim yoktur. İyi tasarlanmış bir meydana, farklı mesafelerde ve yönlerde oturma seçenekleri sunarak yalnız kalmak isteyenle sohbet etmek isteyen aynı alanda barındırır. Tasarımın başarısı, herkesi aynı davranışa zorlamamasında yatar.

34. Bu parçanın ana düşüncesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Meydanlardaki bütün banklar insanların konuşmasını sağlayacak biçimde karşılıklı yerleştirilmelidir.
- B) Bankların yönü kullanıcı davranışını hiçbir biçimde etkilemez.
- C) Kamusal alanlarda yalnız kalmak isteyen kullanıcıların bulunması tasarım hatasıdır.
- D) İyi bir meydanın başarısı, mümkün olduğunca az oturma elemanı kullanmasına bağlıdır.
- E) Kamusal alan tasarımında tek tip oturma düzeni yerine farklı kullanım ihtiyaçlarını karşılayan seçenekler sunulmalıdır.

35. Bu parçadan aşağıdakilerin hangisi çıkarılabilir?

- A) Yola bakan banklar kamusal alanlarda hiçbir yarar sağlamaz.
- B) Mahremiyet ihtiyacı yalnız kapalı mekânlarda ortaya çıkar.
- C) Birbirine dönük banklar her kullanıcı tarafından tercih edilir.
- D) Meydan tasarımı kullanıcı çeşitliliği göz ardı edilmelidir.
- E) Mekânsal düzen kullanıcı davranışını etkileyebilir ancak herkesi tek bir davranışa zorlamamalıdır.

36. Bu parçaya göre aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Bazı kullanıcıların mahremiyet arayabileceği
- B) Karşılıklı oturma düzeninin konuşma olasılığını artırabildiği
- C) Farklı oturma seçeneklerinin aynı alanda birlikte bulunabileceği
- D) Meydandaki bütün kullanıcıların aynı oturma düzenini tercih ettiği
- E) Yola bakan bankların çevreyi izlemeyi kolaylaştırabildiği

37-39. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Bilimde metaforlar, görünmeyen süreçleri düşünmeyi kolaylaştırır. Genetik kod, hücresel makine, bilgi akışı gibi ifadeler karmaşık ilişkileri tanıdık bir çerçeveye taşır. Ancak metafor açıklama sağlarken bazı özellikleri öne çıkarıp bazılarını geri planda bırakır. Bir hücreyi makine olarak görmek düzen ve işlevi anlamayı kolaylaştırabilir; fakat canlılığın değişkenliğini ve çevreyle karşılıklı ilişkisini ihmal ettirebilir. Bu yüzden metaforlar gerçekliğin kendisi değil, belirli sorular için kullanılan düşünme araçlarıdır. Yararlı oldukları kadar sınırlarının da açık tutulması gerekir.

37. Bu parçanın ana düşüncesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bilimsel metaforlar karmaşık olguları anlamayı kolaylaştıran fakat gerçekliğin yalnız bazı yönlerini gösteren sınırlı araçlardır.
- B) Bilimde kullanılan her metafor zamanla gerçek bir kurama dönüşür.
- C) Canlı sistemler hiçbir benzetmeyle açıklanamaz.
- D) Bir metafor yararlıysa açıklamaya çalıştığı olgunun bütün özelliklerini eksiksiz taşır.
- E) Metaforlar yalnız edebî metinlerde anlamlıdır, bilimde kullanılmamalıdır.

38. Bu parçadan aşağıdakilerin hangisi çıkarılabilir?

- A) Bilimsel düşünmede tanıdık kavramlardan yararlanmak her zaman yanıltıcıdır.
- B) Metaforların sınırlarını tartışmak bilimsel açıklamayı gereksiz kılar.
- C) Bir metafor seçildiğinde diğer bütün açıklamalar geçersiz olur.
- D) Aynı bilimsel olgunun farklı yönlerini görmek için birden fazla metafordan yararlanmak gerekebilir.
- E) Hücreler gerçek anlamda metal parçalardan oluşan makinelerdir.

39. Yazarın bilimsel metaforlarla ilgili temel uyarısı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Her metaforu bütün disiplinlerde aynı anlamda kullanmak
- B) Yalnız makine metaforunu kullanmak
- C) Metaforları deneysel verilerin yerine geçirmek
- D) Bilimsel metinlerde bütün mecazlı ifadeleri kaldırmak
- E) Metaforu, açıklamaya çalıştığı gerçekliğin kendisiyle özdeşleştirmemek

40-42. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

El yapımı ürünlerin değerini yalnızca her birinin birbirinden farklı olmasına bağlamak eksik olur. Usta da tekrar eder; aynı formu defalarca üretir, ölçü kullanır ve belirli standartlara bağlı kalır. Fakat bu tekrar, mekanik bir kopyalama değildir. Malzemenin sertliği, nemi ya da küçük kusurları her seferinde farklı kararlar gerektirir. Uсталık, değişmez bir reçeteyi uygulamak yerine, standardı korurken koşullara göre ayar yapabilme becerisidir. Bu nedenle el işindeki özgünlük, kuralsızlıktan değil; kural ile durum arasındaki ince pazarlıktan doğar.

40. Bu parçanın ana düşüncesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Malzemenin özellikleri üretim kararlarını hiçbir biçimde etkilemez.
- B) El işindeki ustalık ve özgünlük, standartları bütünüyle reddetmekten değil onları değişen koşullara uyarlayabilmekten doğar.
- C) Usta, her üretimde ölçü ve standartları terk etmelidir.
- D) El yapımı bir ürün değerli olabilmek için diğer bütün ürünlerden tamamen farklı olmalıdır.
- E) Tekrarlanan bütün üretimler zorunlu olarak mekanik kopyadır.

41. Parçada geçen “kural ile durum arasındaki ince pazarlık” sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bütün kuralları geçersiz sayıp rastlantıyla hareket etmek
- B) Malzemenin kusurlarını gizlemek için üretimi durdurmak
- C) Her ürünü öncekinin aynısı olacak biçimde kopyalamak
- D) Genel ölçüyü korurken malzemenin özel koşullarına göre küçük ve bilinçli ayarlar yapmak
- E) Ürünün fiyatı için müşteriyle uzun süre pazarlık etmek

42. Bu parçadan aşağıdakilerin hangisi çıkarılabilir?

- A) Ustalık yalnız doğuştan gelen bir yetenektir.
- B) Standartlaşma ile özgünlük her zaman birbirinin karşısı değildir.
- C) Mekanik üretim yapılan her ürün niteliksizdir.
- D) Malzemenin değişkenliği ölçü kullanmayı gereksiz kılar.
- E) El yapımı ürünlerde tekrar hiçbir biçimde bulunmaz.

43-46. soruları aşağıdaki bilgilere göre birbirinden bağımsız olarak cevaplayınız.

G, H, K, L ve M editörleri beş dosyayı pazartesi cumaya kadar, her gün yalnız bir dosya inceleyecek biçimde planlamıştır.

- H'nin inceleme günü, G'nin inceleme gününden iki gün sonradır.
- K, L'den önce inceleme yapar.
- M pazartesi veya cuma günü inceleme yapmaz.
- L perşembe günü inceleme yapmaz.

43. Aşağıdaki programlardan hangisi pazartesi cumaya doğru kurallara uygundur?

- A) M - G - K - H - L
- B) K - G - H - M - L
- C) G - H - K - M - L
- D) G - K - H - M - L
- E) K - M - G - L - H

44. Aşağıdakilerden hangisi her zaman doğrudur?

- A) M, L'den önce inceleme yapar.
- B) K pazartesi günü inceleme yapar.
- C) G, M'den önce inceleme yapar.
- D) L, H'den önce inceleme yapar.
- E) H cuma günü inceleme yapar.

45. M salı günü inceleme yaparsa K hangi gün inceleme yapar?

- A) Salı
- B) Perşembe
- C) Cuma
- D) Çarşamba
- E) Pazartesi

46. H cuma günü inceleme yaparsa salı günü kim inceleme yapar?

- A) M
- B) H
- C) L
- D) K
- E) G

47-50. soruları aşağıdaki bilgilere göre birbirinden bağımsız olarak cevaplayınız.

K, L, M, N, P ve R kitapları bir rafın altı bölmesine soldan sağa doğru birer tane yerleştirilecektir.

- L, K'nin hemen sağındadır.
- M, N'nin solundadır.
- P rafın iki ucundan birindedir.
- R ile N yan yana değildir.

47. Aşağıdaki dizilişlerden hangisi soldan sağa doğru kurallara uygundur?

- A) K - L - M - R - N - P
- B) P - K - R - L - M - N
- C) P - R - M - N - K - L
- D) P - M - K - L - R - N
- E) R - M - N - K - P - L

48. P altıncı, K birinci bölmede olursa dördüncü bölmede hangi kitap bulunur?

- A) M
- B) L
- C) N
- D) P
- E) R

49. P birinci, K ikinci bölmede olursa dördüncü bölmede hangi kitap bulunur?

- A) N
- B) R
- C) P
- D) M
- E) L

50. P birinci, N dördüncü bölmede olursa beşinci bölmede hangi kitap bulunur?

- A) N
- B) L
- C) M
- D) K
- E) R

CEVAP FORMU

Her bölüm kendi içinde 1-50 olarak numaralandırılmıştır. Her soru için yalnız bir seçeneği işaretleyiniz. Net hesabı: Doğru - Yanlış/4.

Sayısal	Cevap	Sayısal	Cevap	Sözel	Cevap	Sözel	Cevap
1	A0B0C0D0E0	26	A0B0C0D0E0	1	A0B0C0D0E0	26	A0B0C0D0E0
2	A0B0C0D0E0	27	A0B0C0D0E0	2	A0B0C0D0E0	27	A0B0C0D0E0
3	A0B0C0D0E0	28	A0B0C0D0E0	3	A0B0C0D0E0	28	A0B0C0D0E0
4	A0B0C0D0E0	29	A0B0C0D0E0	4	A0B0C0D0E0	29	A0B0C0D0E0
5	A0B0C0D0E0	30	A0B0C0D0E0	5	A0B0C0D0E0	30	A0B0C0D0E0
6	A0B0C0D0E0	31	A0B0C0D0E0	6	A0B0C0D0E0	31	A0B0C0D0E0
7	A0B0C0D0E0	32	A0B0C0D0E0	7	A0B0C0D0E0	32	A0B0C0D0E0
8	A0B0C0D0E0	33	A0B0C0D0E0	8	A0B0C0D0E0	33	A0B0C0D0E0
9	A0B0C0D0E0	34	A0B0C0D0E0	9	A0B0C0D0E0	34	A0B0C0D0E0
10	A0B0C0D0E0	35	A0B0C0D0E0	10	A0B0C0D0E0	35	A0B0C0D0E0
11	A0B0C0D0E0	36	A0B0C0D0E0	11	A0B0C0D0E0	36	A0B0C0D0E0
12	A0B0C0D0E0	37	A0B0C0D0E0	12	A0B0C0D0E0	37	A0B0C0D0E0
13	A0B0C0D0E0	38	A0B0C0D0E0	13	A0B0C0D0E0	38	A0B0C0D0E0
14	A0B0C0D0E0	39	A0B0C0D0E0	14	A0B0C0D0E0	39	A0B0C0D0E0
15	A0B0C0D0E0	40	A0B0C0D0E0	15	A0B0C0D0E0	40	A0B0C0D0E0
16	A0B0C0D0E0	41	A0B0C0D0E0	16	A0B0C0D0E0	41	A0B0C0D0E0
17	A0B0C0D0E0	42	A0B0C0D0E0	17	A0B0C0D0E0	42	A0B0C0D0E0
18	A0B0C0D0E0	43	A0B0C0D0E0	18	A0B0C0D0E0	43	A0B0C0D0E0
19	A0B0C0D0E0	44	A0B0C0D0E0	19	A0B0C0D0E0	44	A0B0C0D0E0
20	A0B0C0D0E0	45	A0B0C0D0E0	20	A0B0C0D0E0	45	A0B0C0D0E0
21	A0B0C0D0E0	46	A0B0C0D0E0	21	A0B0C0D0E0	46	A0B0C0D0E0
22	A0B0C0D0E0	47	A0B0C0D0E0	22	A0B0C0D0E0	47	A0B0C0D0E0
23	A0B0C0D0E0	48	A0B0C0D0E0	23	A0B0C0D0E0	48	A0B0C0D0E0
24	A0B0C0D0E0	49	A0B0C0D0E0	24	A0B0C0D0E0	49	A0B0C0D0E0
25	A0B0C0D0E0	50	A0B0C0D0E0	25	A0B0C0D0E0	50	A0B0C0D0E0

Bölüm	Doğru	Yanlış	Boş	Net
Sayısal				
Sözel				
Toplam				

CEVAP ANAHTARI

Sayısal Bölüm

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
A	B	E	A	B	E	B	B	E	B
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
C	B	D	D	C	D	C	B	B	E
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
C	D	A	E	A	D	A	D	C	E
31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
E	A	A	C	C	D	E	D	D	E
41	42	43	44	45	46	47	48	49	50
A	E	A	B	C	B	D	C	C	A

Sözel Bölüm

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
C	A	E	A	B	A	D	E	C	A
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
C	B	A	C	A	B	D	C	E	A
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
C	D	E	E	D	E	E	A	B	D
31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
B	C	B	E	E	D	A	D	E	B
41	42	43	44	45	46	47	48	49	50
D	B	D	C	B	C	C	A	B	D

Cevap Dağılımı

Bölüm	A	B	C	D	E
Sayısal	10	10	10	10	10
Sözel	10	10	10	10	10

Sayısal Bölüm - Ayrıntılı Çözümler

1. $[(3/4 + 5/6) / (7/8 - 1/4)]$ işleminin sonucu kaçtır?

- A) 38/15
- B) 19/10
- C) 15/38
- D) 19/15
- E) 8/5

Doğru cevap: A

Çözüm: Üstteki toplam $3/4 + 5/6 = 19/12$, alttaki fark $7/8 - 1/4 = 5/8$ olur. Bölme işlemi $19/12 \times 8/5 = 38/15$ sonucunu verir.

Kritik nokta / tuzak: Kesir çizgisinin üst ve alt bölümlerini ayrı ayrı hesaplamadan doğrudan işlem yapmak hata doğurur.

Konu: Rasyonel Sayılar | Beceri: Dört işlem ve işlem önceliği | Zorluk: Kolay | Önerilen süre: 65 sn

2. $0,36 / 0,012 - 1,5 / 0,25$ işleminin sonucu kaçtır?

- A) 20
- B) 24
- C) 36
- D) 30
- E) 18

Doğru cevap: B

Çözüm: $0,36 / 0,012 = 30$ ve $1,5 / 0,25 = 6$ olduğundan sonuç $30 - 6 = 24$ 'tür.

Kritik nokta / tuzak: Ondalık virgülleri eşitlemeden yapılan bölmeler, 10 katlık hatalara yol açabilir.

Konu: Ondalık Sayılar | Beceri: Ondalık sayılarla işlem | Zorluk: Kolay | Önerilen süre: 65 sn

3. $(5^6 - 5^4) / (5^3 + 5^2)$ işleminin sonucu kaçtır?

- A) 25
- B) 125
- C) 20
- D) 50
- E) 100

Doğru cevap: E

Çözüm: Pay $5^4(5^2-1)=5^4 \cdot 24$, payda $5^2(5+1)=5^2 \cdot 6$ biçiminde yazılır. Sadeleştirme sonunda $5^2 \cdot 4 = 100$ elde edilir.

Kritik nokta / tuzak: Üslü ifadelerde toplama ve çıkarma sırasında üsler doğrudan toplanmaz; ortak çarpan alınır.

Konu: Üslü Sayılar | Beceri: Ortak çarpan ve üs kuralları | Zorluk: Orta | Önerilen süre: 90 sn

4. $(\sqrt{75} - \sqrt{12}) / \sqrt{3}$ işleminin sonucu kaçtır?

- A) 3
- B) $\sqrt{3}$
- C) 1
- D) 4
- E) 2

Doğru cevap: A

Çözüm: $\sqrt{75}=5\sqrt{3}$ ve $\sqrt{12}=2\sqrt{3}$ olduğundan pay $3\sqrt{3}$ 'tür. $3\sqrt{3} / \sqrt{3} = 3$ bulunur.

Kritik nokta / tuzak: Kök içindeki sayılar önce tam kare çarpanlarına ayrılmalıdır.

Konu: Köklü Sayılar | Beceri: Köklü ifadeleri sadeleştirme | Zorluk: Kolay | Önerilen süre: 65 sn

5. $(8! - 7!) / (6! + 5!)$ işleminin sonucu kaçtır?

- A) 48
- B) 42
- C) 40
- D) 56
- E) 35

Doğru cevap: B

Çözüm: $8! - 7! = 7!(8-1) = 7 \cdot 7!$; $6! + 5! = 5!(6+1) = 7 \cdot 5!$ olur. Oran $7!/5! = 7 \cdot 6 = 42$ 'dir.

Kritik nokta / tuzak: Faktöriyelleri ayrı ayrı büyük sayılar hâlinde hesaplamak yerine ortak çarpan almak işlemi kısaltır.

Konu: Faktöriyel | Beceri: Faktöriyel ifadeleri sadeleştirme | Zorluk: Orta | Önerilen süre: 90 sn

6. İki basamaklı AB ve BA doğal sayıları için $AB + BA = 121$ ve $A - B = 3$ 'tür. Buna göre $A \cdot B$ kaçtır?

- A) 35
- B) 21
- C) 24
- D) 32
- E) 28

Doğru cevap: E

Çözüm: $AB + BA = 11(A+B) = 121$ olduğundan $A+B=11$ 'dir. $A-B=3$ ile birlikte çözümlürse $A=7$, $B=4$ bulunur. $A \cdot B = 28$ 'dir.

Kritik nokta / tuzak: AB gösterimi $A \cdot B$ çarpımı değil, $10A+B$ sayısıdır.

Konu: Basamak Analizi | Beceri: İki basamaklı sayı denklemi | Zorluk: Kolay | Önerilen süre: 65 sn

7. Dört basamaklı $7A3B$ sayısı 36 ile tam bölünmektedir. Buna göre A rakamının alabileceği değerlerin toplamı kaçtır?

- A) 9
- B) 8
- C) 6
- D) 12
- E) 10

Doğru cevap: B

Çözüm: $36 = 4 \cdot 9$ olduğundan sayı hem 4'e hem 9'a bölünmelidir. 3B sayısının 4'e bölünebilmesi için $B=2$ veya 6'dır. $B=2$ iken $7+A+3+2=A+12$, $B=6$ iken $A+16$, 9'un katı olmalıdır. Sırasıyla $A=6$ ve $A=2$ bulunur; toplam 8'dir.

Kritik nokta / tuzak: Yalnızca son iki basamağı incelemek 4 kuralı için yeterlidir; 9 kuralında tüm rakamlar toplanır.

Konu: Bölünebilme | Beceri: 4 ve 9 ile bölünebilme | Zorluk: Orta | Önerilen süre: 90 sn

8. a, b ve c tam sayıları için $a+b$ tek, $a+c$ çift sayıdır. Buna göre aşağıdaki ifadelerden hangisi her zaman çifttir?

- I. $b+c$
- II. $b \cdot c$
- III. $a \cdot c$

- A) II ve III
- B) Yalnız II
- C) Yalnız I
- D) Yalnız III
- E) I ve II

Doğru cevap: B

Çözüm: $a+b$ tek olduğundan a ile b tek-çiftlik bakımından farklıdır. $a+c$ çift olduğundan a ile c aynı tek-çiftliktedir; dolayısıyla b ile c farklı tek-çiftliktedir. Tek-çiftliği farklı iki sayının çarpımında mutlaka bir çift çarpan bulunduğu için $b \cdot c$ her zaman çifttir. Diğer iki ifade sabit değildir.

Kritik nokta / tuzak: Toplamın tek/çift bilgisinden sayıların kendisinin tek ya da çift olduğu tek başına belirlenemez; ilişkiler

birlikte kullanılmalıdır.

Konu: Tek-Çift Sayılar | Beceri: Parite çıkarımı | Zorluk: Orta | Önerilen süre: 90 sn

9. $2^{(x+1)} + 2^x = 48$ olduğuna göre x kaçtır?

- A) 6
- B) 3
- C) 8
- D) 5
- E) 4

Doğru cevap: E

Çözüm: $2^{(x+1)} = 2 \cdot 2^x$ olduğundan sol taraf $3 \cdot 2^x$ olur. $3 \cdot 2^x = 48 \Rightarrow 2^x = 16 = 2^4$, dolayısıyla $x=4$ 'tür.

Kritik nokta / tuzak: $2^{(x+1)}$ ifadesi $2^x + 1$ değildir; $2 \cdot 2^x$ biçimindedir.

Konu: Üslü Denklemler | Beceri: Ortak tabanla denklem çözme | Zorluk: Kolay | Önerilen süre: 65 sn

10. $|2x - 5| = x + 1$ denklemini sağlayan x değerlerinin toplamı kaçtır?

- A) 20/3
- B) 22/3
- C) 16/3
- D) 14/3
- E) 8

Doğru cevap: B

Çözüm: Sağ tarafın negatif olmaması gerekir. $2x-5=x+1$ durumundan $x=6$; $2x-5=-(x+1)$ durumundan $3x=4$, $x=4/3$ bulunur. Toplam $6+4/3=22/3$ 'tür.

Kritik nokta / tuzak: Mutlak değer denklemi iki ayrı doğrusal durum olarak çözülmeli, bulunan değerlerin denklemi sağladığı kontrol edilmelidir.

Konu: Mutlak Değer | Beceri: Mutlak değer denklemi | Zorluk: Zor | Önerilen süre: 125 sn

11. $|2x - 3| < 7$ eşitsizliğini sağlayan tam sayı x değerlerinin toplamı kaçtır?

- A) 8
- B) 10
- C) 9
- D) 6
- E) 12

Doğru cevap: C

Çözüm: $-7 < 2x-3 < 7 \Rightarrow -4 < 2x < 10 \Rightarrow -2 < x < 5$. Tam sayılar -1,0,1,2,3,4 olup toplamı 9'dur.

Kritik nokta / tuzak: Sınır değerleri eşitsizlik sıkı olduğu için çözüme dâhil edilmez.

Konu: Eşitsizlik | Beceri: Mutlak değer eşitsizliğinde tam sayılar | Zorluk: Orta | Önerilen süre: 85 sn

12. $x \neq 0$ ve $x + 1/x = 3$ olduğuna göre $x^3 + 1/x^3$ kaçtır?

- A) 24
- B) 18
- C) 12
- D) 9
- E) 21

Doğru cevap: B

Çözüm: $(x+1/x)^3 = x^3 + 1/x^3 + 3(x+1/x)$ özdeşliği kullanılır. $27 = \text{aranan} + 9$ olduğundan aranan değer 18'dir.

Kritik nokta / tuzak: Küp açılımındaki $3(x+1/x)$ terimini unutmak yaygın hatadır.

Konu: Özdeşlikler | Beceri: $x+1/x$ bilgisinden yüksek kuvvet | Zorluk: Orta | Önerilen süre: 85 sn

13. $a:b = 3:5$ ve $b:c = 10:7$ olduğuna göre $(a+c)/b$ oranı kaçtır?

- A) $3/2$
- B) $17/10$
- C) $11/10$
- D) $13/10$
- E) $7/10$

Doğru cevap: D

Çözüm: İlk oran $6:10$ biçimine genişletilirse $a:b:c=6:10:7$ olur. $(a+c)/b=(6+7)/10=13/10$ 'dur.

Kritik nokta / tuzak: Oranları birleştirirken ortak değişkenin katsayıları eşitlenmelidir.

Konu: Oran-Orantı | Beceri: Bileşik oran | Zorluk: Kolay | Önerilen süre: 60 sn

14. $a \star b = a^2 - a \cdot b + b^2$ olarak tanımlanıyor. Buna göre $(4 \star 1) - (3 \star 2)$ kaçtır?

- A) 5
- B) 4
- C) 8
- D) 6
- E) 7

Doğru cevap: D

Çözüm: $4 \star 1 = 16 - 4 + 1 = 13$; $3 \star 2 = 9 - 6 + 4 = 7$ 'dir. Fark $13 - 7 = 6$ olur.

Kritik nokta / tuzak: İşlem sembolü standart çarpma değildir; verilen tanım her iki ifade için ayrı uygulanmalıdır.

Konu: İşlem | Beceri: Tanımlı işlem | Zorluk: Kolay | Önerilen süre: 60 sn

15. A, 60'ın pozitif bölenleri; B, 90'ın pozitif bölenleri kümesidir. Buna göre $A \cap B$ kümesinin eleman sayısı kaçtır?

- A) 9
- B) 6
- C) 8
- D) 10
- E) 12

Doğru cevap: C

Çözüm: Ortak bölenler $EBOB(60,90)=30$ 'un pozitif bölenleridir. $30=2 \cdot 3 \cdot 5$ olduğundan pozitif bölen sayısı $(1+1)^3=8$ 'dir.

Kritik nokta / tuzak: İki kümenin tüm elemanlarını yazmak yerine EBOB'un bölen sayısı bulunabilir.

Konu: Kümeler ve Bölenler | Beceri: Kesişim ve ortak bölen | Zorluk: Orta | Önerilen süre: 85 sn

16. $f(2x - 1) = 3x + 4$ olduğuna göre $f(7)$ kaçtır?

- A) 13
- B) 15
- C) 14
- D) 16
- E) 18

Doğru cevap: D

Çözüm: $2x-1=7$ için $x=4$ 'tür. Bu değer sağ tarafta kullanılır: $f(7)=3 \cdot 4 + 4 = 16$.

Kritik nokta / tuzak: $f(7)$ için x 'i doğrudan 7 almak yerine fonksiyonun içindeki $2x-1$ ifadesi 7'ye eşitlenmelidir.

Konu: Fonksiyon | Beceri: Fonksiyon kuralını dönüştürme | Zorluk: Orta | Önerilen süre: 85 sn

17. Bir ürünün etiket fiyatı maliyetinin %40 fazlasıdır. Ürün etiket fiyatı üzerinden %15 indirimle satılırsa maliyetine göre yüzde kaç kâr edilir?

- A) %20
- B) %25
- C) %19
- D) %15
- E) %21

Doğru cevap: C

Çözüm: Maliyeti 100 kabul edelim. Etiket 140, indirimli satış $140 \cdot 0,85 = 119$ olur. Kâr 19 olduğundan kâr oranı %19'dur.

Kritik nokta / tuzak: Yüzde artış ve indirim oranları doğrudan çıkarılmaz; ardışık çarpanlar uygulanır.

Konu: Kâr-Zarar | Beceri: Ardışık yüzde değişimleri | Zorluk: Orta | Önerilen süre: 85 sn

18. 30 litre %40 tuzlu su karışımına yalnız su eklenerek tuz oranı %24'e düşürülüyor. Kaç litre su eklenmiştir?

- A) 12
- B) 20
- C) 18
- D) 15
- E) 25

Doğru cevap: B

Çözüm: Başlangıçtaki tuz miktarı $30 \cdot 0,40 = 12$ litredir ve değişmez. Son toplam hacim $12 / 0,24 = 50$ litredir. Eklenen su $50 - 30 = 20$ litredir.

Kritik nokta / tuzak: Su eklenince tuz miktarı değil, toplam hacim değişir.

Konu: Karışım Problemleri | Beceri: Yoğunluk oranı | Zorluk: Orta | Önerilen süre: 85 sn

19. Bir anne ile kızının bugünkü yaşları toplamı 56'dır. Altı yıl önce annenin yaşı kızının yaşının 3 katıydı. Bugünkü yaşları farkı kaçtır?

- A) 26
- B) 22
- C) 24
- D) 20
- E) 18

Doğru cevap: B

Çözüm: Anne m, kız d olsun. $m + d = 56$ ve $m - 6 = 3(d - 6) \Rightarrow m = 3d - 12$. Buradan $4d = 68$, $d = 17$ ve $m = 39$ bulunur. Fark 22'dir.

Kritik nokta / tuzak: Geçmişe giderken her iki kişinin yaşından da aynı süre çıkarılmalıdır.

Konu: Yaş Problemleri | Beceri: Geçmiş yaş ilişkisi | Zorluk: Orta | Önerilen süre: 85 sn

20. A bir işi 12 günde, B aynı işi 18 günde bitiriyor. Birlikte 4 gün çalıştıktan sonra A ayrılıyor. Kalan işi B tek başına kaç günde bitirir?

- A) 12
- B) 6
- C) 9
- D) 10
- E) 8

Doğru cevap: E

Çözüm: Birlikte günlük hız $1/12 + 1/18 = 5/36$ 'dır. Dört günde $20/36 = 5/9$ iş biter, $4/9$ kalır. B'nin hızı $1/18$ olduğundan süre $(4/9) / (1/18) = 8$ gündür.

Kritik nokta / tuzak: Toplam süre değil, kalan iş için yalnız B'nin çalışma süresi sorulmaktadır.

Konu: İşçi Problemleri | Beceri: Birlikte iş yapma | Zorluk: Orta | Önerilen süre: 85 sn

21. Aralarında 420 km bulunan iki kentten birbirine doğru hareket eden araçlardan biri saatte 90 km, diğeri saatte 60 km hızla gitmektedir. Yavaş araç, hızlı araçtan 1 saat önce yola çıkmıştır. Karşılaştıklarında hızlı araç başlangıç kentinden kaç kilometre uzaklaşmıştır?

- A) 198
- B) 210
- C) 216
- D) 180
- E) 240

Doğru cevap: C

Çözüm: Yavaş araç ilk saatte 60 km gider; kalan uzaklık 360 km'dir. Araçların bağıl hızı 150 km/saattir, karşılaşma hızlı araç başladıktan $360/150=2,4$ saat sonra olur. Hızlı araç $90 \cdot 2,4=216$ km gider.

Kritik nokta / tuzak: İlk bir saatlik hareket, iki aracın birlikte hareket ettiği süreden ayrı değerlendirilmelidir.

Konu: Hareket Problemleri | Beceri: Gecikmeli karşılaşma | Zorluk: Zor | Önerilen süre: 120 sn

22. 12 öğrencinin not ortalaması 68 olarak hesaplanmıştır. Daha sonra 84 olan bir notun 54 girildiği anlaşılmıştır. Doğru not ortalaması kaçtır?

- A) 70
- B) 69,5
- C) 72,5
- D) 70,5
- E) 71

Doğru cevap: D

Çözüm: Toplam not, $84-54=30$ eksik hesaplanmıştır. Ortalama $30/12=2,5$ artar: $68+2,5=70,5$.

Kritik nokta / tuzak: Düzeltme miktarı doğrudan ortalamaya eklenmez; öğrenci sayısına bölünür.

Konu: Ortalama | Beceri: Hatalı veri düzeltme | Zorluk: Orta | Önerilen süre: 85 sn

23. Bir kişi aylık gelirinin $3/8$ 'ini kiraya, kalan paranın $1/5$ 'ini ulaşıma harcadıktan sonra 2100 TL'si kalıyor. Aylık geliri kaç TL'dir?

- A) 4200
- B) 4000
- C) 3600
- D) 4800
- E) 5250

Doğru cevap: A

Çözüm: Gelir T olsun. Kiradan sonra $5T/8$ kalır. Bunun $1/5$ 'i, yani $T/8$ 'i ulaşıma gider. Kalan $4T/8=T/2=2100$ olduğundan $T=4200$ 'dür.

Kritik nokta / tuzak: Ulaşım harcaması toplam gelirin değil, kiradan sonra kalan paranın beşte biridir.

Konu: Denklem Kurma Problemleri | Beceri: Bütçe ve kesir | Zorluk: Orta | Önerilen süre: 85 sn

24. Bir kurstaki öğrencilerin %40'ı kadındır. Kadınların %25'i, erkeklerin ise $1/3$ 'ü sınavı geçmiş ve toplam 42 öğrenci başarılı olmuştur. Kursta kaç öğrenci vardır?

- A) 120
- B) 168
- C) 150
- D) 126
- E) 140

Doğru cevap: E

Çözüm: Toplam N olsun. Başarılı kadın sayısı $0,40N \cdot 0,25=0,10N$; başarılı erkek sayısı $0,60N \cdot 1/3=0,20N$ 'dir. Toplam $0,30N=42$

$\Rightarrow N=140$.

Kritik nokta / tuzak: Erkeklerin oranı toplamın %60'ıdır; $1/3$ oranı bu alt gruba uygulanmalıdır.

Konu: Yüzde Problemleri | Beceri: İki grubun yüzdeleri | Zorluk: Zor | Önerilen süre: 120 sn

25. Bir rafa 6 farklı kitap dizilecektir. Belirli iki kitabın yan yana gelmemesi koşuluyla kaç farklı diziliş yapılabilir?

- A) 480
- B) 420
- C) 540
- D) 360
- E) 600

Doğru cevap: A

Çözüm: Tüm diziliş sayısı $6!=720$ 'dir. Belirli iki kitabı bir blok sayarsak yan yana oldukları diziliş $2 \cdot 5!=240$ 'tır. İstenen $720-240=480$ 'dir.

Kritik nokta / tuzak: Yan yana gelme durumunda iki kitabın kendi iç sırası için 2 çarpanı unutulmamalıdır.

Konu: Sayma | Beceri: Yan yana gelme | Zorluk: Zor | Önerilen süre: 120 sn

26-29. soruları aşağıdaki tabloya göre birbirinden bağımsız olarak cevaplayınız.

Bir sayısallaştırma merkezinde A, B, C ve D ekiplerinin bir haftada taradığı kitap sayısı, bir kitap için ortalama işlem süresi ve yeniden tarama oranı aşağıdaki tabloda verilmiştir. Kitap sayıları yüzölçüm birimle gösterilmiştir.

Ekip	Kitap sayısı (yüz)	Ortalama süre (dk/kitap)	Yeniden tarama oranı
A	12	4	%2
B	15	3	%4
C	10	5	%1
D	8	6	%2,5

26. Yeniden taramalar dikkate alınmadan, bir haftada toplam işlem süresi en fazla olan ekip hangisidir?

- A) D ekibi
- B) A ekibi
- C) A ve D ekipleri
- D) C ekibi
- E) B ekibi

Doğru cevap: D

Çözüm: Toplam süreler A: $1200 \cdot 4=4800$, B: $1500 \cdot 3=4500$, C: $1000 \cdot 5=5000$, D: $800 \cdot 6=4800$ dakikadır. En büyük değer C ekibindedir.

Kritik nokta / tuzak: Kitap sayısının yüzölçüm birimle verildiği unutulmamalıdır.

Konu: Tablo Yorumlama | Beceri: Toplam işlem süresi karşılaştırma | Zorluk: Kolay | Önerilen süre: 60 sn

27. B ekibinin yeniden tarama gerektirmeyen kitap sayısı kaçtır?

- A) 1440
- B) 1450
- C) 1400
- D) 60
- E) 1460

Doğru cevap: A

Çözüm: B ekibi 1500 kitap taramış, bunların %4'ü yeniden taranmıştır. Hatasız sayı $1500 \cdot 0,96=1440$ 'tır.

Kritik nokta / tuzak: %4 yeniden tarama oranı, hatasız oranının %96 olduğu anlamına gelir.

Konu: Tablo Yorumlama | Beceri: Yüzde ile hatasız ürün | Zorluk: Orta | Önerilen süre: 85 sn

28. A ve D ekiplerinin yeniden taradığı toplam kitap sayısı kaçtır?

- A) 48
- B) 40
- C) 46
- D) 44
- E) 36

Doğru cevap: D

Çözüm: A ekibi $1200 \cdot 0,02 = 24$, D ekibi $800 \cdot 0,025 = 20$ kitap yeniden taramıştır. Toplam 44'tür.

Kritik nokta / tuzak: %2,5 oranı 0,025 olarak kullanılmalıdır.

Konu: Tablo Yorumlama | Beceri: Yüzde ile toplam hata | Zorluk: Orta | Önerilen süre: 85 sn

29. C ekibinin toplam işlem süresinin B ekibinin toplam işlem süresine oranı kaçtır?

- A) 8/9
- B) 5/4
- C) 10/9
- D) 9/10
- E) 11/10

Doğru cevap: C

Çözüm: C'nin toplam süresi $1000 \cdot 5 = 5000$, B'nin $1500 \cdot 3 = 4500$ dakikadır. Oran $5000/4500 = 10/9$ 'dur.

Kritik nokta / tuzak: Yalnız ortalama süreleri oranlamak, kitap sayılarındaki farkı yok sayar.

Konu: Tablo Yorumlama | Beceri: Oran kurma | Zorluk: Zor | Önerilen süre: 120 sn

30-33. soruları aşağıdaki bilgilere göre birbirinden bağımsız olarak cevaplayınız.

K, L, M, N ve P atölyeleri pazartesi cumaya kadar beş farklı günde, her gün yalnız bir atölye olacak biçimde düzenlenecektir.

- M atölyesi, K atölyesinin hemen ertesi günüdür.
- L atölyesi, N atölyesinden önce yapılır.
- P atölyesi pazartesi veya cuma günü değildir.
- N atölyesi perşembe günü değildir.

30. Aşağıdaki sıralamalardan hangisi pazartesi cumaya doğru geçerli bir program olabilir?

- A) P - K - M - L - N
- B) K - P - M - L - N
- C) L - N - K - P - M
- D) L - M - K - P - N
- E) K - M - P - L - N

Doğru cevap: E

Çözüm: K-M bloğu ardışık olmalı, L N'den önce gelmeli, P uç günlerde olmamalı ve N perşembe olmamalıdır. Bu koşulların tamamını yalnız K-M-P-L-N sıralaması sağlar.

Kritik nokta / tuzak: Seçenekleri tek bir kurala göre değil, dört koşulun tamamına göre kontrol etmek gerekir.

Konu: Sayısal Mantık | Beceri: Takvim sıralaması - mümkün durum | Zorluk: Orta | Önerilen süre: 85 sn

31. P atölyesi çarşamba günü yapılırsa aşağıdakilerden hangisi olamaz?

- A) M atölyesi salı günü yapılır.
- B) N atölyesi cuma günü yapılır.
- C) L atölyesi pazartesi günü yapılır.
- D) K atölyesi perşembe günü yapılır.
- E) K atölyesi salı günü yapılır.

Doğru cevap: E

Çözüm: P çarşamba iken iki geçerli program vardır: K-M-P-L-N ve L-N-P-K-M. Bu programlarda K pazartesi veya perşembedir; salı olamaz. Diğer seçeneklerin her biri programlardan en az birinde gerçekleşir.

Kritik nokta / tuzak: 'Olamaz' sorusunda tek bir örnek bulmak seçeneği elemek için yeterlidir; doğru seçenek hiçbir geçerli durumda görülmemelidir.

Konu: Sayısal Mantık | Beceri: Koşullu olasılık - olamaz | Zorluk: Zor | Önerilen süre: 120 sn

32. N atölyesi salı günü yapılırsa M atölyesi hangi gün yapılır?

- A) Cuma
- B) Salı
- C) Çarşamba
- D) Pazartesi
- E) Perşembe

Doğru cevap: A

Çözüm: N salı olduğunda L pazartesi olmak zorundadır. P uçlarda olamayacağı için çarşambaya yerleşir; K-M bloğu perşembe-cuma olur. M cuma günüdür.

Kritik nokta / tuzak: K-M bloğunun sırası K sonra M olacak biçimde korunmalıdır.

Konu: Sayısal Mantık | Beceri: Koşullu sıralama | Zorluk: Orta | Önerilen süre: 85 sn

33. K atölyesi perşembe günü yapılırsa pazartesi günü hangi atölye yapılır?

- A) L
- B) K
- C) N
- D) M
- E) P

Doğru cevap: A

Çözüm: K perşembe ise M cuma olur. P pazartesi olamayacağı ve L, N'den önce gelmek zorunda olduğu için kalan pazartesi-salı-çarşamba günlerinde L pazartesiye yerleşir.

Kritik nokta / tuzak: Uç gün yasağı ile önce-sonra koşulu birlikte kullanılmalıdır.

Konu: Sayısal Mantık | Beceri: Zorunlu konum | Zorluk: Orta | Önerilen süre: 85 sn

34-37. soruları aşağıdaki bilgilere göre birbirinden bağımsız olarak cevaplayınız.

K, L, M, N, P ve R koşucuları bir yarış birinciden altıncıya kadar farklı sıralarda tamamlamıştır.

- M, N'nin hemen önünde yer almıştır.
- R, K'den önce; K ise L'den önce yarışı bitirmiştir.
- P birinci veya altıncı olmamıştır.

34. Aşağıdaki sıralamalardan hangisi birinciden altıncıya doğru geçerli olabilir?

- A) P - R - K - M - N - L
- B) R - L - K - M - N - P
- C) R - K - P - M - N - L
- D) R - P - K - N - M - L
- E) M - R - N - K - P - L

Doğru cevap: C

Çözüm: Doğru seçenekte M-N ardışık, $R < K < L$ ve P uçta değildir. Diğer seçeneklerden biri M-N sırasını bozar, biri M ile N'yi ayırır, biri P'yi birinci yapar, biri de $R < K < L$ zincirini bozar.

Kritik nokta / tuzak: Blok koşulu ile üçlü sıra zinciri aynı anda denetlenmelidir.

Konu: Sayısal Mantık | Beceri: Yarış sıralaması - mümkün durum | Zorluk: Orta | Önerilen süre: 85 sn

35. Aşağıdakilerden hangisi her zaman doğrudur?

- A) L, P'den önce yarışı bitirmiştir.
- B) M birinci olmuştur.
- C) R, L'den önce yarışı bitirmiştir.
- D) N altıncı olmuştur.
- E) P, K'den önce yarışı bitirmiştir.

Doğru cevap: C

Çözüm: $R < K$ ve $K < L$ verildiği için geçişlilikten $R < L$ kesinlikle doğrudur. Diğer ilişkiler geçerli sıralamalara göre değişebilir.

Kritik nokta / tuzak: İki ayrı önce-sonra bilgisinden doğan zincir, doğrudan verilen bir kural kadar kesindir.

Konu: Sayısal Mantık | Beceri: Kesin çıkarım | Zorluk: Kolay | Önerilen süre: 60 sn

36. P ikinci olursa birinci olan koşucu kimdir?

- A) N
- B) M
- C) L
- D) R
- E) K

Doğru cevap: D

Çözüm: P ikinci olduğunda $R < K < L$ zincirinin ilk elemanı olan R'nin önünde yer kalmaz; tüm geçerli sıralamalarda R birincidir.

Kritik nokta / tuzak: R-K-L zincirinin üç farklı sıra gerektirdiği göz önünde bulundurulmalıdır.

Konu: Sayısal Mantık | Beceri: Koşullu zorunluluk | Zorluk: Orta | Önerilen süre: 85 sn

37. K dördüncü olursa altıncı olan koşucu kimdir?

- A) R
- B) N
- C) M
- D) P
- E) L

Doğru cevap: E

Çözüm: R, K'den önce; L ise K'den sonra olmalıdır. K dördüncü iken M-N bloğu kalan ilk üç sıraya yerleşir ve P beşinci olur; L altıncı olmak zorunda kalır. Geçerli iki olasılıkta da sonuç aynıdır.

Kritik nokta / tuzak: K'den sonra yalnız iki sıra kalır; M-N bloğunun birlikte yerleşme zorunluluğu seçenekleri daraltır.

Konu: Sayısal Mantık | Beceri: Koşullu sıralama | Zorluk: Zor | Önerilen süre: 120 sn

38. 2, 5, 11, 23, ... dizisinde her terim kendinden önceki terimin 2 katının 1 fazlasıdır. Buna göre dizinin 8. terimi kaçtır?

- A) 381
- B) 385
- C) 255
- D) 383
- E) 191

Doğru cevap: D

Çözüm: Terimler sırasıyla 2,5,11,23,47,95,191,383 olur. Sekizinci terim 383'tür.

Kritik nokta / tuzak: Yalnız farklara bakmak yerine verilen özyineleme kuralı her adımda uygulanmalıdır.

Konu: Diziler | Beceri: Özyinelemeli sayı örüntüsü | Zorluk: Kolay | Önerilen süre: 60 sn

39. Bir torbada 4 kırmızı, 3 mavi ve 2 yeşil top vardır. Torbadan geri koymadan iki top çekildiğinde topın aynı renkte olma olasılığı kaçtır?

- A) 2/9
- B) 1/3
- C) 5/9
- D) 5/18
- E) 7/18

Doğru cevap: D

Çözüm: Aynı renk çiftleri $C(4,2)+C(3,2)+C(2,2)=6+3+1=10$ 'dur. Tüm çiftler $C(9,2)=36$ olduğundan olasılık $10/36=5/18$ 'dir.

Kritik nokta / tuzak: Sıralı çekim üzerinden hesaplanırsa pay ve paydanın aynı örnek uzay türünde tutulması gerekir.

Konu: Olasılık | Beceri: Geri koymadan iki seçim | Zorluk: Orta | Önerilen süre: 85 sn

40. 1, 2, 3, 4 ve 5 rakamları kullanılarak, rakamları farklı, 400'den büyük üç basamaklı kaç çift doğal sayı yazılabilir?

- A) 6
- B) 8
- C) 12
- D) 10
- E) 9

Doğru cevap: E

Çözüm: Yüzler basamağı 4 veya 5 olmalıdır. Yüzler 4 iken birler yalnız 2 olabilir ve onlar için 3 seçim vardır. Yüzler 5 iken birler 2 veya 4, onlar için her durumda 3 seçim vardır: $3+6=9$.

Kritik nokta / tuzak: Yüzler basamağı 4 iken 4 rakamı birler basamağında yeniden kullanılamaz.

Konu: Sayma | Beceri: Rakamlarla sayı oluşturma | Zorluk: Orta | Önerilen süre: 85 sn

41. $7^{2026} + 3^{2026}$ sayısının 10 ile bölümünden kalan kaçtır?

- A) 8
- B) 2
- C) 9
- D) 4
- E) 6

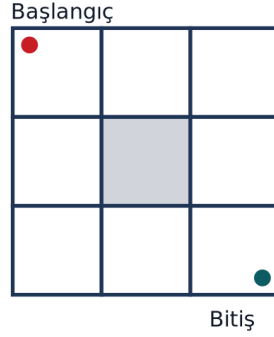
Doğru cevap: A

Çözüm: 7 ve 3'ün kuvvetlerinin son basamakları 4 adımda tekrar eder. 2026'nın 4 ile bölümünden kalan 2'dir. Bu nedenle 7^{2026} 'nın son basamağı 9, 3^{2026} 'nın son basamağı 9'dur. Toplamın son basamağı 8 olur.

Kritik nokta / tuzak: Kuvvetin kendisini hesaplamak yerine son basamak döngüsü kullanılmalıdır.

Konu: Modüler Aritmetik | Beceri: Son basamak döngüsü | Zorluk: Orta | Önerilen süre: 85 sn

42. Şekilde sol üst kareden sağ alt kareye yalnız sağa veya aşağıya komşu kareye geçilerek gidilecektir. Boyalı kareye girilemediğine göre kaç farklı yol vardır?

Ortadaki karesi boyalı 3'e 3 kareli yol şeması

- A) 4
- B) 6
- C) 1
- D) 3
- E) 2

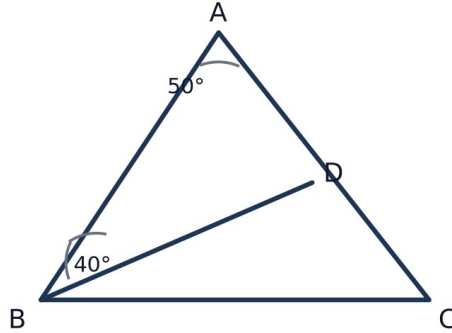
Doğru cevap: E

Çözüm: Engel olmasaydı iki sağ ve iki aşağı adımdan oluşan $C(4,2)=6$ yol vardı. Ortadaki kareden geçen yolların sayısı, başlangıçtan merkeze 2 ve merkezden sona 2 olmak üzere $2 \cdot 2=4$ 'tür. $6-4=2$ yol kalır.

Kritik nokta / tuzak: Yolları sayarken hareket sıralarının farklı olması farklı yol oluşturur.

Konu: Görsel Sayısal Mantık | Beceri: Kısıtlı yol sayma | Zorluk: Orta | Önerilen süre: 85 sn

43. ABC üçgeninde $m(A)=50^\circ$, $m(B)=80^\circ$ 'dir. B köşesinden AC kenarına çizilen BD, B açısının açıortayıdır. Buna göre $m(BDC)$ kaç derecedir?

ABC üçgeni ve B'den AC'ye çizilen açıortay BD

- A) 90
- B) 80
- C) 85
- D) 95
- E) 75

Doğru cevap: A

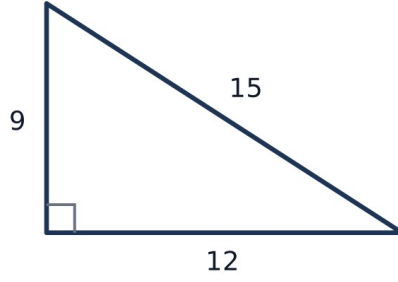
Çözüm: Üçgenin C açısı $180-50-80=50^\circ$ 'dir. BD açıortay olduğundan $m(CBD)=40^\circ$ olur. BDC üçgeninde $m(BDC)=180-50-40=90^\circ$ bulunur.

Kritik nokta / tuzak: Açıortay yalnız B açısını iki eş parçaya ayırır; C açısı ana üçgenden bulunur.

Konu: Üçgende Açılar | Beceri: Açıortay ve iç açılar | Zorluk: Orta | Önerilen süre: 85 sn

44. Dik kenar uzunlukları 9 birim ve 12 birim olan bir dik üçgenin içteğet çemberinin yarıçapı kaç birimdir?

Kenarları 9, 12 ve 15 olan dik üçgen

- A) 5
- B) 3
- C) 6
- D) 2
- E) 4

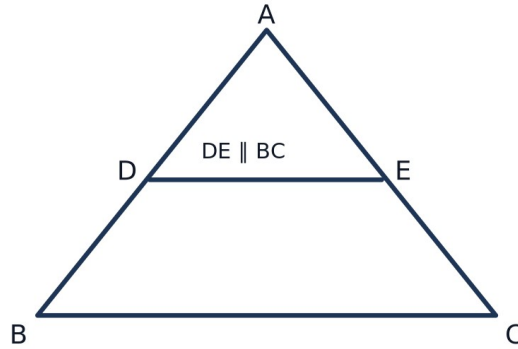
Doğru cevap: B

Çözüm: Hipotenüs 15'tir. Dik üçgende içyarıçap $r = (a+b-c)/2$ olduğundan $r = (9+12-15)/2 = 3$ 'tür.

Kritik nokta / tuzak: Yarıçap, alan/yarı çevre bağıntısıyla da bulunabilir; hipotenüs 15 alınmalıdır.

Konu: Dik Üçgen | Beceri: İçteğet çember yarıçapı | Zorluk: Orta | Önerilen süre: 85 sn

45. ABC üçgeninde D, AB üzerinde; E, AC üzerindedir ve $DE \parallel BC$ 'dir. $AD/AB = 2/5$ ve ADE üçgeninin alanı 20 birimkaredir. Buna göre DBCE dörtgeninin alanı kaç birimkaredir?

ABC üçgeninde BC'ye paralel DE doğru parçası

- A) 80
- B) 125
- C) 105
- D) 120
- E) 100

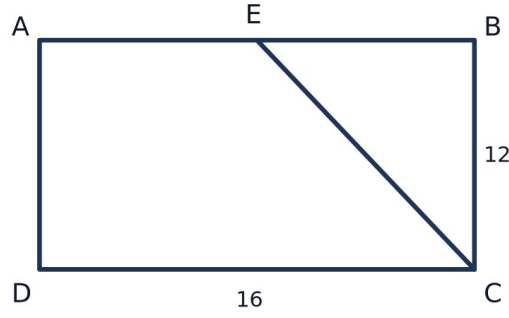
Doğru cevap: C

Çözüm: Benzerlik oranı $2/5$ olduğundan alan oranı $4/25$ 'tir. Büyük üçgenin alanı $20 \cdot 25/4 = 125$ 'tir. Dörtgen alanı $125 - 20 = 105$ 'tir.

Kritik nokta / tuzak: Uzunluk oranı alanlarda karesi alınarak kullanılır.

Konu: Benzerlik ve Alan | Beceri: Paralel doğruyla alan oranı | Zorluk: Zor | Önerilen süre: 120 sn

46. ABCD dikdörtgeninde $|AB|=16$, $|BC|=12$ birimdir. E, AB kenarının orta noktası olduğuna göre $|EC|$ kaç birimdir?

ABCD dikdörtgeninde AB üzerinde orta nokta E ve EC doğru parçası

- A) $2\sqrt{13}$
- B) $4\sqrt{13}$
- C) 10
- D) 12
- E) $4\sqrt{17}$

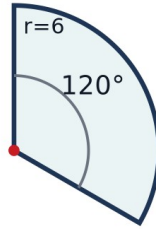
Doğru cevap: B

Çözüm: $EB=8$ ve $BC=12$ olduğundan EBC dik üçgeninde $EC=\sqrt{8^2+12^2}=\sqrt{208}=4\sqrt{13}$ 'tür.

Kritik nokta / tuzak: E orta nokta olduğu için $EB=16$ değil 8 alınmalıdır.

Konu: Dörtgenler | Beceri: Dikdörtgende uzaklık | Zorluk: Zor | Önerilen süre: 120 sn

47. Yarıçapı 6 birim olan bir dairede merkez açısı 120° olan daire diliminin alanı kaç birimkaredir?

Yarıçapı 6 olan ve merkez açısı 120 derece olan daire dilimi

- A) 6π
- B) 24π
- C) 9π
- D) 12π
- E) 18π

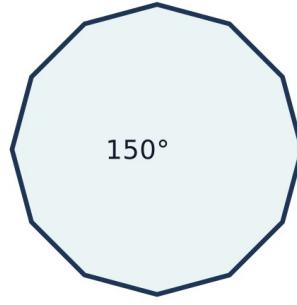
Doğru cevap: D

Çözüm: Daire alanı 36π 'dir. $120/360=1/3$ olduğundan dilim alanı $36\pi/3=12\pi$ 'dir.

Kritik nokta / tuzak: Merkez açısı oranı çevrede ve alanda 360° üzerinden alınır.

Konu: Çember ve Daire | Beceri: Daire dilimi alanı | Zorluk: Kolay | Önerilen süre: 60 sn

48. Bir düzgün çokgenin bir iç açısı 150° 'dir. Bu çokgenin köşegen sayısı kaçtır?

Düzgün on ikigeni temsil eden çokgen

- A) 44
- B) 48
- C) 54
- D) 60
- E) 50

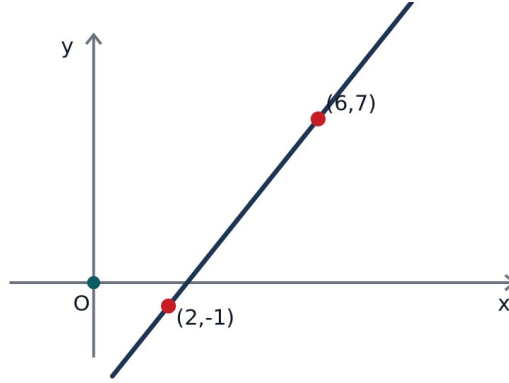
Doğru cevap: C

Çözüm: Dış açı $180-150=30^\circ$ olduğundan kenar sayısı $n=360/30=12$ 'dir. Köşegen sayısı $n(n-3)/2=12\cdot 9/2=54$ 'tür.

Kritik nokta / tuzak: İç açıdan doğrudan 360'a bölmek yerine önce dış açı bulunmalıdır.

Konu: Çokgenler | Beceri: İç açıdan kenar ve köşegen sayısı | Zorluk: Orta | Önerilen süre: 85 sn

49. Dik koordinat düzleminde $(2,-1)$ ve $(6,7)$ noktalarından geçen doğrunun orijine uzaklığı kaç birimdir?

Koordinat düzleminde iki noktadan geçen doğru ve orijin

- A) 2
- B) 1
- C) $\sqrt{5}$
- D) $2\sqrt{5}$
- E) $5/2$

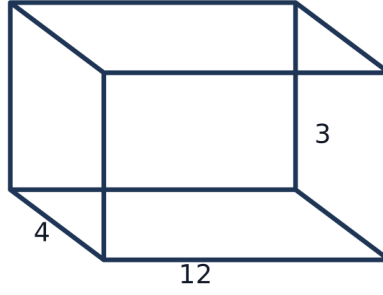
Doğru cevap: C

Çözüm: Doğrunun eğimi $(7-(-1))/(6-2)=2$ 'dir. Denklem $y=2x-5$, yani $2x-y-5=0$ olur. Orijinin doğruya uzaklığı $| -5 | / \sqrt{2^2 + (-1)^2} = 5/\sqrt{5} = \sqrt{5}$ 'tir.

Kritik nokta / tuzak: Noktalar arası uzaklık değil, bir noktanın doğruya dik uzaklığı sorulmaktadır.

Konu: Analitik Geometri | Beceri: Noktanın doğruya uzaklığı | Zorluk: Zor | Önerilen süre: 120 sn

50. Ayrıt uzunlukları 3, 4 ve 12 birim olan dikdörtgenler prizmasının toplam yüzey alanı kaç birimkaredir?

Ayrıtları 3, 4 ve 12 olan dikdörtgenler prizması

- A) 192
- B) 168
- C) 180
- D) 144
- E) 216

Doğru cevap: A

Çözüm: Toplam yüzey alanı $2(ab+ac+bc)=2(3\cdot4+3\cdot12+4\cdot12)=2(12+36+48)=192$ 'dir.

Kritik nokta / tuzak: Hacim $3\cdot4\cdot12=144$ ile yüzey alanı karıştırılmamalıdır.

Konu: Katı Cisimler | Beceri: Dikdörtgenler prizmasının yüzey alanı | Zorluk: Kolay | Önerilen süre: 60 sn

Sözel Bölüm - Ayrıntılı Çözümler

1. Bir araştırma, kullandığı yöntemi açıkça ortaya koyduğu ölçüde denetlenebilir; verilerini tartışmaya kapattığında ise bilimsel niteliğini ---- ve yalnızca doğrulanması beklenen bir ---- dönüşür.

- A) güçlendirir - kanıta
- B) kanıtlar - sonuca
- C) zayıflatır - iddiaya
- D) korur - yönetime
- E) genişletir - gözleme

Doğru cevap: C

Çözüm: Verileri tartışmaya kapatmak denetlenebilirliği azaltır; bu yüzden araştırmanın bilimsel niteliği zayıflar. Denetime kapalı sonuç, kanıt değil doğrulanmayı bekleyen bir iddia olur.

Kritik nokta / tuzak: İki boşluk da aynı anlam yönünü desteklemelidir; ilk boşluk olumsuz, ikinci boşluk ise henüz doğrulanmamış bir yargıyı karşılamalıdır.

Konu: Boşluk Tamamlama | Beceri: Bağlama uygun sözcük çifti | Zorluk: Orta | Önerilen süre: 70 sn

2. Kentlerin belleği yalnızca anıtlarda değil, her gün önünden geçtiğimiz küçük yapılarda da saklıdır. Bir çeşmenin aşınmış taşı, eski bir dükkânın tabelası ya da artık kullanılmayan bir durak, geçmişin gündelik hayatına ilişkin ipuçları taşır. ----. Bu yüzden koruma çalışmaları yalnızca görkemli yapılara yöneldiğinde kentin hafızasının önemli bir bölümü görünmez hâle gelir.

- A) Çünkü sıradan görünen bu unsurlar, bir dönemin yaşama alışkanlıklarını sessizce kaydeder.
- B) Bu yapıların ekonomik değerini belirlemek her zaman kolay değildir.
- C) Kent planları, ulaşım ağlarının zaman içindeki değişimini ayrıntılı biçimde gösterir.
- D) Günümüz kentlerinde yeni yapıların sayısı eski yapılardan daha fazladır.
- E) Büyük anıtların yapımında çoğunlukla dayanıklı malzemeler tercih edilir.

Doğru cevap: A

Çözüm: Boşluktan önce küçük ve gündelik unsurların geçmişe ilişkin ipucu taşıdığı, sonra ise yalnız görkemli yapılara odaklanmanın belleği eksilteceği söyleniyor. Doğru cümle bu iki düşüncüyü neden-sonuç ilişkisiyle bağlar.

Kritik nokta / tuzak: Boşluğu yalnız önceki cümleyle değil, sonraki 'Bu yüzden' ifadesiyle de uyumlu tamamlamak gerekir.

Konu: Parçada Boşluk | Beceri: Anlam akışını tamamlama | Zorluk: Orta | Önerilen süre: 70 sn

3. İyi bir çeviri, kaynak metindeki sözcükleri mekanik biçimde ---- değil; o sözcüklerin okurda oluşturduğu etkiyi hedef dilde ---- amaçlar.

- A) sıralamayı - sınırlamayı
- B) değiştirmeyi - azaltmayı
- C) açıklamayı - gizlemeyi
- D) yorumlamayı - yok etmeyi
- E) aktarmayı - yeniden üretmeyi

Doğru cevap: E

Çözüm: 'Değil; ... amaçlar' yapısı, mekanik sözcük aktarımı ile hedef dilde aynı etkiyi yeniden kurma arasındaki karşıtlığı ister. Bu ilişkiyi yalnız doğru seçenek kurar.

Kritik nokta / tuzak: Seçeneklerin tek tek olumlu görünmesi yetmez; iki fiil arasında anlamlı bir karşıtlık bulunmalıdır.

Konu: Boşluk Tamamlama | Beceri: Anlam ilişkisi ve karşıtlık | Zorluk: Kolay | Önerilen süre: 50 sn

4. Bir grafik, karmaşık veriyi anlaşılır kılabilir; ancak eksenler ve ölçekler özenle seçilmezse aynı grafik gerçeği ---- ve okuru yanlış bir sonuca ----.

- A) çarpıtabilir - yöneltebilir
- B) açıklayabilir - ulaştırabilir
- C) kanıtlayabilir - bağlayabilir
- D) çoğaltabilir - uzaklaştırabilir
- E) sadeleştirebilir - koruyabilir

Doğru cevap: A

Çözüm: Özensiz eksen ve ölçek seçimi veriyi olduğundan farklı gösterebilir; bu da okuru yanlış sonuca yöneltir. Cümledeki 'ancak' bağlacı olumsuz bir sonuç bekletir.

Kritik nokta / tuzak: İkinci boşluğun 'okuru ... sonuca' kalıbıyla dil bilgisel olarak da uyumlu olması gerekir.

Konu: Boşluk Tamamlama | Beceri: Neden-sonuç ilişkisi | Zorluk: Kolay | Önerilen süre: 50 sn

5. Numaralanmış cümlelerden hangisi parçanın anlam bütünlüğünü bozmaktadır?

- I. Uyku sırasında beyin, gün içinde edinilen bilgileri yeniden işler.
  - II. Bu işlem, önemli bilgilerin kalıcı belleğe aktarılmasına katkıda bulunur.
  - III. Özellikle öğrenmeden sonra yeterli uyku, hatırlama başarısını destekler.
  - IV. Düzenli egzersiz, kalp ve damar sağlığı açısından da önemlidir.
  - V. Bu nedenle sınav öncesi geceyi uykusuz geçirmek, çalışma süresini artırsa da öğrenilenlerin kullanılmasını güçleştirebilir.
- A) I
  - B) IV
  - C) V
  - D) II
  - E) III

Doğru cevap: B

Çözüm: I, II, III ve V. cümleler uyku ile öğrenme ve hatırlama arasındaki ilişkiyi sürdürür. IV. cümle egzersizin kalp-damar sağlığına etkisine geçtiği için akışı bozar.

Kritik nokta / tuzak: Aynı genel sağlık alanında olmak, cümlelerin parçanın özel konusu olan uyku-bellek ilişkisine bağlı olduğu anlamına gelmez.

Konu: Akışı Bozan Cümle | Beceri: Konu bütünlüğü | Zorluk: Kolay | Önerilen süre: 50 sn

6. Numaralanmış cümlelerden hangisi parçanın anlam bütünlüğünü bozmaktadır?

- I. Bir müze nesnesi, ziyaretçiyle ilk temasını çoğu zaman etiketi aracılığıyla kurar.
  - II. Etiket yalnızca tarih ve malzeme bilgisi vermekle kalmaz, nesnenin bağlamını da açıklar.
  - III. Uzun ve teknik metinler ise ziyaretçinin dikkatini nesneden uzaklaştırabilir.
  - IV. Bu nedenle iyi bir etiket kısa, seçici ve merak uyandırıcı olmalıdır.
  - V. Birçok müzede dinlenme alanlarının sayısı son yıllarda artmıştır.
- A) V
  - B) IV
  - C) I
  - D) II
  - E) III

Doğru cevap: A

Çözüm: İlk dört cümle müze etiketinin işlevi, uzunluğu ve niteliği üzerinde ilerler. V. cümle dinlenme alanlarının sayısına geçtiği için konu dışıdır.

Kritik nokta / tuzak: Aynı mekân olan müzeden söz edilmesi, cümlelerin etiket konusuna hizmet ettiği anlamına gelmez.

Konu: Akışı Bozan Cümle | Beceri: Konu ve bağışıklık | Zorluk: Kolay | Önerilen süre: 50 sn

7. Numaralanmış cümlelerden hangisi parçanın anlam bütünlüğünü bozmaktadır?

- I. Kent ağaçları gölge sağlayarak yüzey sıcaklıklarının düşmesine katkıda bulunur.
- II. Yaprakları, havadaki bazı parçacıkların tutulmasına yardımcı olur.
- III. Kökleri uygun planlanmadığında kaldırım ve altyapıyla çatışabilir.
- IV. Bu yüzden tür seçimi ve bakım, ağaç dikmek kadar önemlidir.
- V. Ahşap mobilyaların dayanıklılığı, kullanılan ağacın işlenme biçimine bağlıdır.

- A) III
- B) II
- C) I
- D) V
- E) IV

Doğru cevap: D

Çözüm: I-IV. cümleler kent ağaçlarının yararları, olası sorunları ve planlanmasıyla ilgilidir. V. cümle ahşap mobilyaların dayanıklılığına geçerek konuyu değiştirir.

Kritik nokta / tuzak: Ortak 'ağaç' sözcüğü, iki cümle grubunun aynı düşünceyi işlediğini göstermez.

Konu: Akışı Bozan Cümle | Beceri: Ana konuya bağlılık | Zorluk: Kolay | Önerilen süre: 50 sn

8. Bir yayınevi bu yıl 18 roman yayımlamıştır. Bunların 11'i yerli yazarlara aittir. Yerli romanların 4'ü yazarının ilk romanıdır. Yabancı yazarlara ait 7 romandan 2'si, daha önce uluslararası ödül almış eserlerin çevirisidir. Bu bilgilerden aşağıdakilerin hangisi kesin olarak çıkarılabilir?

- A) Yayımlanan romanların en az yarısı daha önce ödül almıştır.
- B) Yayınevi geçen yıla göre daha fazla roman yayımlamıştır.
- C) Yabancı yazarlara ait romanların tamamı ödüllüdür.
- D) Yerli romanların çoğu yazarının ilk romanıdır.
- E) Yerli yazarlara ait ilk romanların sayısı, ödüllü yabancı eser çevirilerinin sayısından fazladır.

Doğru cevap: E

Çözüm: Yerli ilk roman sayısı 4, ödüllü yabancı eser çevirisi sayısı 2'dir; 4>2 olduğu kesin olarak bilinir. Diğer yargılar için veri yoktur ya da verilen oranlarla çelişir.

Kritik nokta / tuzak: Kesin çıkarımda, olası ya da makul görünen değil yalnız verilen bilgilerle zorunlu olan yargı seçilir.

Konu: Kesin Çıkarım | Beceri: Sayısal bilgiden sözel çıkarım | Zorluk: Orta | Önerilen süre: 70 sn

9. Bir sergi pazartesi kapalıdır. Salı, çarşamba ve perşembe günleri 10.00-18.00; cuma 10.00-20.00; cumartesi ve pazar 11.00-19.00 arasında açıktır. Deniz sergiyi saat 19.30'da gezdiğine göre sergiye hangi gün gitmiştir?

- A) Pazar
- B) Perşembe
- C) Cuma
- D) Cumartesi
- E) Salı

Doğru cevap: C

Çözüm: 19.30'da açık olan tek gün cumadır; hafta sonu 19.00'da, salı-perşembe ise 18.00'de kapanır.

Kritik nokta / tuzak: Kapanış saati 19.00 olan günlerde 19.30 ziyaret mümkün değildir.

Konu: Kesin Çıkarım | Beceri: Zaman çizelgesi | Zorluk: Kolay | Önerilen süre: 50 sn

10. Bir etkinlikte her katılımcı A, B ve C atölyelerinden tam ikisine katılmıştır. A atölyesine 24, B atölyesine 18, C atölyesine 20 kişi katılmıştır. Buna göre aşağıdakilerden hangisi kesinlikle doğrudur?

- A) B ve C atölyelerine birlikte katılan 7 kişi vardır.
- B) A ve B atölyelerine birlikte katılan 13 kişi vardır.
- C) A ve C atölyelerine birlikte katılan 11 kişi vardır.
- D) A atölyesine katılanların yarısı B atölyesine de katılmıştır.
- E) Etkinliğe toplam 30 kişi katılmıştır.

Doğru cevap: A

Çözüm: $AB=x$, $AC=y$, $BC=z$ olsun. $x+y=24$, $x+z=18$, $y+z=20$ 'dir. İlk iki denklemi toplayıp üçüncüyü çıkarınca $2x=22$, $x=11$; buradan $y=13$ ve $z=7$ bulunur. Toplam katılımcı $x+y+z=31$ 'dir.

Kritik nokta / tuzak: Atölye katılım sayılarını toplamak, her kişinin iki kez sayılması nedeniyle doğrudan kişi sayısını vermez.

Konu: Kesin Çıkarım | Beceri: Kesişim sayıları | Zorluk: Zor | Önerilen süre: 100 sn

11. “Bir yapının uzun ömürlü oluşu, her dönemin sorularına hazır cevaplar vermesinden değil, her dönemde yeni sorular doğurabilmesindendir.” cümlesine anlamca en yakın seçenek hangisidir?

- A) Bir yapının kalıcılığı, içerdği sorulardan çok verdiği kesin hükümlerle ölçülür.
- B) Uzun ömürlü eserler, her çağda aynı biçimde yorumlandıkları için önemini korur.
- C) Kalıcı eserler, değişen zamanlara tek ve değişmez yanıtlar sundukları için değil, farklı dönemlerde yeniden düşünmeye imkân verdikleri için yaşar.
- D) Bir eserin değeri, yazıldığı dönemin bütün sorunlarını eksiksiz çözmesine bağlıdır.
- E) Okur, eski eserlerde yalnız kendi döneminin sorularına cevap aramalıdır.

Doğru cevap: C

Çözüm: Cümle, kalıcılığı hazır ve değişmez cevaplara değil, yeni dönemlerde yeni düşünceler üretme gücüne bağlar. Doğru seçenek bu karşıtlığı korur.

Kritik nokta / tuzak: Yakın anlam sorularında yalnız ortak sözcüklere değil, neden-sonuç ve karşıtlık yapısına bakılmalıdır.

Konu: Cümlede Anlam | Beceri: Yakın anlam | Zorluk: Orta | Önerilen süre: 70 sn

12. “Eleştiri, bir eserin kusurlarını sıralamak değil; eserin hangi imkânları açtığını ve nerede tıkanıldığını göstermektir.” cümlesinin en uygun yeniden ifadesi hangisidir?

- A) Bir eser ancak eleştirmen onun imkânlarını çoğalttığında değer kazanır.
- B) Nitelikli eleştiri yalnız eksik aramaz; eserin olanaklarını ve sınırlarını birlikte ortaya koyar.
- C) Eleştirinin amacı, bir eserin bütün kusurlarını ayrıntılı biçimde listelemektir.
- D) Bir eserin değerlendirilmesi, okurun kişisel beğenisini açıklamasından ibarettir.
- E) Eleştiri, eserin sınırlarını görmezden gelerek güçlü yanlarını öne çıkarmalıdır.

Doğru cevap: B

Çözüm: Asıl cümle, eleştirinin hem açılan olanakları hem tıkanan/sınırlı noktaları göstermesi gerektiğini söyler. Doğru seçenek iki yönü de korur.

Kritik nokta / tuzak: Cümlelerin yalnız bir yarısını aktaran seçenekler eksik anlamlıdır.

Konu: Cümlede Anlam | Beceri: Yeniden ifade etme | Zorluk: Kolay | Önerilen süre: 50 sn

13. Numaralanmış cümlelerin anlamlı bir bütün oluşturacak doğru sıralaması hangisidir?

- I. Bu seçim sırasında okur, metindeki bazı düşünceleri öne çıkarır, bazılarını geri planda bırakır.
 II. Oysa etkili not alma, okunanı kısaltmaktan çok onunla bir ilişki kurma biçimidir.
 III. Çünkü her not, metnin tamamını değil, okurun önemli bulduğu bölümleri içerir.
 IV. Not almak çoğu zaman metindeki cümleleri deftere geçirmekle karıştırılır.
 V. Böylece not defteri, metnin küçük bir kopyası olmaktan çıkar ve okurun düşünme izlerini taşıyan yeni bir metne dönüşür.
- A) IV - II - III - I - V
 B) II - III - I - V - IV
 C) II - IV - I - III - V
 D) III - I - IV - II - V
 E) IV - III - II - I - V

Doğru cevap: A

Çözüm: IV. cümle not almayla ilgili yaygın yanlışlığı tanıtır. II. cümledeki 'Oysa' bu yanlışlığa karşı çıkar. III, etkili notun seçici oluşunu gerekçelendirir; I. cümledeki 'Bu seçim' III'e bağlanır. V. cümle sonuç cümlesidir.

Kritik nokta / tuzak: Bağlaçlar ve gönderim ifadeleri ('Oysa', 'Çünkü', 'Bu seçim', 'Böylece') sıralamanın omurgasını verir.

Konu: Cümle Sıralama | Beceri: Paragraf oluşturma | Zorluk: Zor | Önerilen süre: 105 sn

14. “Başarısız denemelerin not edilmesi de bu kayıt sürecinin önemli bir parçasıdır.” cümlesi, numaralanmış cümlelerin hangisinden sonra getirilmelidir?

- I. Bir araştırma günlüğü, yalnızca yapılan işlemlerin listesini tutmaz.
 II. Araştırmacının neden belirli bir yolu seçtiğini, hangi varsayımdan vazgeçtiğini de kaydeder.
 III. Bu kayıtlar, sonuç beklenmedik çıktığında geriye dönüp düşünme imkânı sağlar.
 IV. Ayrıca aynı çalışmayı sürdürecektir başka kişiler için kararların arka planını görünür kılar.
 V. Bu nedenle iyi tutulmuş bir günlük, araştırmacının görünmeyen hafızasıdır.
- A) V. cümleden sonra
 B) IV. cümleden sonra
 C) II. cümleden sonra
 D) III. cümleden sonra
 E) I. cümleden sonra

Doğru cevap: C

Çözüm: Ek cümledeki 'bu kayıt süreci', II. cümlede anlatılan karar ve vazgeçişleri kaydetme işlevine gönderme yapar. II'den sonra yerleştiğinde III'teki 'Bu kayıtlar' ifadesi başarılı ve başarısız tüm denemeleri kapsar.

Kritik nokta / tuzak: Gönderim sözcüklerinin hem önceki hem sonraki cümleyle bağ kurması aranmalıdır.

Konu: Cümle Yerleştirme | Beceri: Gönderim ve anlam akışı | Zorluk: Orta | Önerilen süre: 75 sn

15. Numaralanmış parça iki paragrafa ayrılmak istenirse ikinci paragraf hangi cümleyle başlamalıdır?

- I. Bir şehrin sokak adları, yalnızca yön bulmaya yarayan işaretler değildir.
 II. Bu adlar, kentin hangi kişileri ve olayları hatırlamak istediğini de gösterir.
 III. Zamanla değiştirilen adlar, toplumsal önceliklerin nasıl değiştiğine dair ipuçları sunar.
 IV. Ancak sokak adlarının günlük kullanımda anlaşılır ve ayırt edilebilir olması da gerekir.
 V. Benzer adların yan yana kullanılması, acil hizmetlerden posta dağıtımına kadar birçok alanda karışıklık yaratabilir.
 VI. Bu yüzden adlandırma kararlarında tarihsel anlam ile işlevsel açıklık birlikte düşünülmelidir.
- A) IV
 B) III
 C) VI
 D) V
 E) II

Doğru cevap: A

Çözüm: I-III. cümleler sokak adlarının tarihsel ve toplumsal hafıza yönünü işler. IV. cümlede 'Ancak' ile işlevsel ve günlük kullanım boyutuna geçilir; V ve VI bu yeni boyutu sürdürür.

Kritik nokta / tuzak: Paragraf bölme, yalnız bağlaç değişimine değil ana konunun alt yön değiştirmesine dayanır.

Konu: Paragraf Bölme | Beceri: Konu geçişini belirleme | Zorluk: Orta | Önerilen süre: 75 sn

16. Bir tartışmada karşı tarafın sözünü kesmeden dinlemek, yalnızca nezaket değildir. Bu tutum, ileri sürülen gerekçeleri doğru anlamayı ve kendi görüşümüzdeki zayıf noktaları fark etmeyi sağlar. ----

- A) Ne var ki güçlü bir görüşün gerekçeye ihtiyaç duymadığı da söylenebilir.
- B) Dolayısıyla iyi dinleme, tartışmayı yavaşlatan değil, onu daha verimli hâle getiren bir düşünme aracıdır.
- C) Ayrıca dinlemek, konuşmaktan her durumda daha kolay bir etkinliktir.
- D) Bunun için tartışmalarda herkesin aynı görüşü benimsemesi gerekir.
- E) Bu yüzden tartışmanın amacı karşı tarafı mümkün olduğunca çabuk susturmaktır.

Doğru cevap: B

Çözüm: İlk iki cümle dinlemenin düşünsel yararlarını açıklar. Sonuç cümlesi bu yararlardan hareketle iyi dinlemenin tartışmayı verimli kıldığını belirtmelidir.

Kritik nokta / tuzak: Son cümle, önceki düşünceleri genelleyen ve sonuçlandıran bir yargı olmalıdır.

Konu: Paragraf Tamamlama | Beceri: Sonuç cümlesi | Zorluk: Kolay | Önerilen süre: 55 sn

17. Uzmanlık çoğu zaman kesin konuşmakla karıştırılır. Oysa bir alanı derinlemesine bilen kişi, eldeki kanıtların nerede güçlü, nerede sınırlı olduğunu görür. Bilmediğini belirtmesi kararsızlık değil, bilgisinin sınırlarını doğru çizmesidir. Hatta yeni araştırma soruları çoğu kez bu sınırların fark edilmesinden doğar. Bu parçanın ana düşüncesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Uzmanlar, toplumun güvenini kazanmak için her konuda kesin konuşmalıdır.
- B) Bir alandaki belirsizlikler, o alanda hiç bilgi bulunmadığını gösterir.
- C) Uzmanlığın temel ölçütü, çok sayıda teknik terim kullanabilmektir.
- D) Gerçek uzmanlık, kesinlik görüntüsü vermekten çok bilginin sınırlarını ve belirsizliklerini tanımayı içerir.
- E) Yeni araştırma soruları yalnızca önceki bilgilerin yanlış çıkmasıyla oluşur.

Doğru cevap: D

Çözüm: Parça, uzmanlığı kesinlik iddiasıyla değil kanıtın gücünü ve sınırını görme becerisiyle ilişkilendirir. Diğer seçenekler bu vurguya aykırıdır.

Kritik nokta / tuzak: Ana düşünce, parçadaki tüm cümleleri kapsamalı; yalnız bir ayrıntıyı genellememelidir.

Konu: Paragrafta Ana Düşünce | Beceri: Temel yargıyı bulma | Zorluk: Orta | Önerilen süre: 75 sn

18. Yavaş okuma, her metni aynı tempoda ve ağır ağır ilerlemek değildir. Bir kullanım kılavuzunda aranan bilgiyi hızla bulmak gerekirken yoğun bir denemede tek bir cümle üzerinde uzun süre durmak gerekebilir. Nitelikli okur, hızını alışkanlığına göre değil metnin amacı ve güçlüğüne göre ayarlar. Bu parçadan aşağıdakilerin hangisi çıkarılabilir?

- A) Okuma becerisi yalnız dakikada okunan sözcük sayısı ile ölçülür.
- B) Yoğun metinlerde her cümleye eşit süre ayırmak zorunludur.
- C) Yavaş okuma, sabit bir hız tercihi değil, metnin gereğine göre kullanılan esnek bir stratejidir.
- D) Hızlı okuma, metni anlamayı her durumda engeller.
- E) Bütün edebî metinler kullanım kılavuzlarından daha yavaş okunmalıdır.

Doğru cevap: C

Çözüm: Parça, okuma hızının metnin amacı ve güçlüğüne göre değişmesi gerektiğini söyler. Bu, yavaş okumanın bağlama göre kullanılan esnek bir yöntem olduğu sonucunu verir.

Kritik nokta / tuzak: Parçada verilen iki örnekten mutlak ve her durum için geçerli kurallar çıkarılmamalıdır.

Konu: Paragrafta Çıkarım | Beceri: Örtük yargı | Zorluk: Orta | Önerilen süre: 75 sn

19. Bir kenti hatırlarken çoğu zaman binalarını ve meydanlarını düşünürüz. Oysa vapur düdüğü, bir seyyar satıcının çağrısı ya da belirli bir istasyon anonsu da o kentin kimliğine katılır. Bu sesler kaybolduğunda görsel çevre aynı kalsa bile kent deneyimi değişir. Bu nedenle ses kayıtları, şehir tarihinin yalnız yardımcı belgeleri değil, başlı başına bir arşivdir. Bu parçaya en uygun başlık hangisidir?

- A) Görsel Arşivlerin Gücü
- B) Mimaride Yeni Eğilimler
- C) Sessizliğin Sağlığa Etkisi
- D) Ulaşım Araçlarının Tarihi
- E) Kentin İşitsel Hafızası

Doğru cevap: E

Çözüm: Parça, kentin kimliğini oluşturan sesleri ve bunların arşivlenmesini anlatır. En kapsayıcı başlık 'Kentın İşitsel Hafızası'dır.

Kritik nokta / tuzak: Başlık, tek bir örneği değil parçanın tüm odağını kapsamalıdır.

Konu: Paragrafta Başlık | Beceri: Kapsayıcı başlık | Zorluk: Kolay | Önerilen süre: 55 sn

20. Bilimsel model, gerçekliğin küçültülmüş bir kopyası değildir; belirli bir soruyu yanıtlamak için bazı özellikleri seçip diğerlerini dışarıda bırakan bir araçtır. Aynı sistem, farklı sorular için farklı modellerle açıklanabilir. Yeni veriler ortaya çıktığında modelin değiştirilmesi de onun başarısızlığı değil, kullanımının doğal sonucudur. Bu parçada bilimsel modellerle ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Estetik bakımdan beğenilen modellerin bilimsel olarak daha doğru kabul edildiğine
- B) Sorulan soruya göre değişebileceğine
- C) Yeni verilerle gözden geçirilebileceğine
- D) Gerçekliğin bütün ayrıntılarını içermediğine
- E) Aynı olgu için birden fazla model kurulabileceğine

Doğru cevap: A

Çözüm: Parçada modellerin seçici, soruya bağlı, çoğul ve değiştirilebilir olduğu belirtilir. Estetik beğeni ile doğruluk arasında bir ilişkiye değinilmez.

Kritik nokta / tuzak: 'Değinilmemiştir' sorusunda parçada açıkça ya da eş anlamlı biçimde yer alan seçenekler elenir.

Konu: Paragrafta Yardımcı Düşünce | Beceri: Değinilmeyen yargı | Zorluk: Orta | Önerilen süre: 75 sn

21. Dijital araçlar eğitimi tek başına dönüştüren sihirli çözümler değildir; fakat doğru amaçla kullanıldığında geri bildirim süresini kısaltabilir ve öğrencinin kendi ilerlemesini görmesini sağlayabilir. Aynı araç, öğretmen rehberliği olmadan dikkati dağıtabilir. Bu nedenle tartışılması gereken, teknolojinin bütünüyle yararlı ya da zararlı olup olmadığı değil, hangi görevde ve hangi koşullarda işe yaradığıdır. Yazarın dijital araçlara yaklaşımı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Teknolojiyi her koşulda öğrenmeye zarar veren bir tehdit olarak gören yaklaşım
- B) Dijital araçların eğitimle hiçbir ilişkisi olmadığını savunan kayıtsız yaklaşım
- C) Yarar ve sakıncalarını kullanım koşullarına bağlı olarak değerlendiren ölçülü bir yaklaşım
- D) Dijital araçları eğitimin bütün sorunlarını çözecek bir yenilik olarak gören iyimser yaklaşım
- E) Öğretmenin rolünü gereksiz sayan teknoloji merkezli yaklaşım

Doğru cevap: C

Çözüm: Yazar ne koşulsuz övgü ne de toptan ret içindedir; yararın göreve, koşula ve rehberliğe bağlı olduğunu söyler. Bu nedenle yaklaşımı ölçülü ve koşulludur.

Kritik nokta / tuzak: Metindeki karşıt örnekler, yazarın iki uçtan birini değil dengeli bir değerlendirmeyi benimsediğini gösterir.

Konu: Paragrafta Tutum | Beceri: Yazarın yaklaşımını belirleme | Zorluk: Orta | Önerilen süre: 75 sn

22. Bir veri haritası, karmaşık ilişkileri tek bakışta görmemizi sağlar; ancak haritanın arazinin kendisi olmadığını unutmamak gerekir. Çünkü her gösterim bazı ayrıntıları seçer, bazılarını dışarıda bırakır. Parçada geçen “haritanın arazinin kendisi olmaması” sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Veri haritalarının ayrıntıları artırarak karmaşıklığı çoğalttığı
- B) Gerçekliğin görsel araçlarla hiçbir biçimde anlatılamayacağı
- C) Bir haritanın doğruluğunun yalnız ölçeğinin büyüklüğüne bağlı olduğu
- D) Bir temsilin, gösterdiği gerçekliğin tamamıyla özdeş olmadığı
- E) Haritaların yalnız coğrafi olayları açıklayabildiği

Doğru cevap: D

Çözüm: Söz, model ya da temsil ile temsil edilen gerçekliğin aynı şey olmadığını; gösterimin seçici kaldığını vurgular.

Kritik nokta / tuzak: Mecazı kelime anlamıyla coğrafi harita tartışmasına indirgememek gerekir.

Konu: Söz Öbeğinde Anlam | Beceri: Bağlamdan mecaz çözme | Zorluk: Orta | Önerilen süre: 75 sn

23. Ortak çalışma atölyelerinde araçların paylaşılması maliyeti azaltır; fakat bu mekânların asıl verimi, makinelerin yan yana durmasından değil kullanıcıların deneyimlerini birbirine aktarmasından doğar. Aynı cihazı kullanan iki kişinin farklı yöntemleri karşılaştırması, tek başına edinilmesi güç bir bilgi üretir. Bu parçaya göre aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Bireysel çalışma, her durumda ortak çalışmadan daha verimsizdir.
- B) Ortak atölyelerin tek amacı pahalı araçları satın almaktan kaçınmaktır.
- C) Atölyelerde sözlü bilgi paylaşımına gerek yoktur; makineler yeterlidir.
- D) Aynı cihazı kullanan herkes zorunlu olarak aynı yöntemi benimser.
- E) Fiziksel yakınlık, bilgi paylaşımı gerçekleşmediğinde tek başına beklenen iş birliğini oluşturmaz.

Doğru cevap: E

Çözüm: Parçada asıl verimin araçların fiziksel yakınlığından değil deneyim aktarımından doğduğu açıkça söylenir. Dolayısıyla yakınlık tek başına yeterli değildir.

Kritik nokta / tuzak: Parça iş birliğinin bir koşulunu vurgular; bunu her durumda geçerli üstünlük yargısına dönüştürmemek gerekir.

Konu: Paragrafta Destekleyici Yargı | Beceri: Gerekçe bulma | Zorluk: Kolay | Önerilen süre: 55 sn

24. Çoğu kişi, bir kararın hızlı verilmesini kararlılığın göstergesi sayar. Oysa özellikle çok değişkenli durumlarda kısa bir bekleme, seçeneklerin sonuçlarını görmeye ve ilk tepkinin etkisinden çıkmaya yarar. Nitekim acil olmayan bazı kurumsal kararlarda bir gece bekleme kuralı, sonradan geri alınacak adımların sayısını azaltır. Demek ki gecikme her zaman kararsızlık değil, kimi zaman kararın niteliğini artıran bilinçli bir aralıktır. Bu parçada düşünce nasıl geliştirilmiştir?

- A) Bir kavramın tarih boyunca geçirdiği değişimler kronolojik olarak sıralanmıştır.
- B) Soyut bir düşünce, benzetmelerle şiirsel biçimde anlatılmıştır.
- C) İki karşıt görüş taraf tutulmadan yalnızca tanımlanmıştır.
- D) Bir olayın nedenleri sayısal verilerle kanıtlanmıştır.
- E) Yaygın bir kanı verilmiş, bu kanının sınırı örnekle gösterilerek farklı bir sonuca ulaşılmıştır.

Doğru cevap: E

Çözüm: İlk cümlede yaygın görüş sunulur; ‘Oysa’ ile bu görüş sınırlandırılır, kurumsal karar örneği verilir ve sonuçta gecikmenin farklı işlevi açıklanır.

Kritik nokta / tuzak: Paragrafın yapı sorusunda içerikten çok düşüncenin hangi adımlarla ilerlediği izlenmelidir.

Konu: Paragrafın Yapısı | Beceri: Düşüncenin geliştirilme biçimi | Zorluk: Zor | Önerilen süre: 105 sn

25-27. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Eski bir seramik onarılırken amaç her zaman kırığı görünmez kılmak değildir. Bazı koruma uzmanları, eklenen parçanın özgün yüzeyden ayırt edilebilmesini etik bir gereklilik sayar. Çünkü kusursuz taklit, nesnenin geçmişte hasar gördüğü ve müdahale edildiği bilgisini siler. Bununla birlikte onarımın fazla belirgin olması da izleyicinin nesneyi bütün olarak algılamasını engelleyebilir. Bu nedenle iyi bir müdahale, hem nesnenin okunabilirliğini sağlar hem de kendi varlığını saklamaz. Onarılan bölüm uzaktan bütünlüğe katılır, yakından bakıldığında ise yeni olduğu anlaşılır. Böylece eser, yalnızca üretildiği dönemi değil, başından

geçenleri ve sonraki kuşakların ona nasıl yaklaştığını da taşır.

25. Bu parçanın ana düşüncesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Eski eserlerdeki bütün kırıklar, ilk bakışta fark edilmeyecek biçimde kapatılmalıdır.
- B) Onarımın başarılı sayılması için eklenen bölüm özgün parçadan daha dikkat çekici olmalıdır.
- C) Koruma uzmanları, hasarlı eserleri sergilemek yerine depolamayı tercih etmelidir.
- D) Nitelikli onarım, eserin bütünlüğünü yeniden kurarken yapılan müdahaleyi de dürüstçe görünür bırakmalıdır.
- E) Bir eserin değeri, yalnızca üretildiği döneme ait izleri korumasına bağlıdır.

Doğru cevap: D

Çözüm: Parça, onarımın hem nesneyi bütün olarak okunabilir kılması hem de müdahaleyi gizlememesi gerektiğini vurgular. Doğru seçenek bu iki ölçütü birlikte taşır.

Kritik nokta / tuzak: Ana düşüncüyü yalnız 'görünürlük' ya da yalnız 'bütünlük' yönüne indirgemek parçanın dengesini bozar.

Konu: Paragrafta Ana Düşünce | Beceri: Çok cümleli parçanın temel yargısı | Zorluk: Orta | Önerilen süre: 75 sn

26. Bu parçadan aşağıdakilerin hangisi çıkarılabilir?

- A) Kusursuz taklit, onarım etiğinin tek kabul edilen yöntemidir.
- B) Onarılan her eser, özgün hâlden daha değerli olur.
- C) Bir eserin geçmişte hasar görmesi sergilenmesine kesinlikle engeldir.
- D) Koruma çalışmalarında izleyicinin algısı hiçbir önem taşımaz.
- E) Bir esere sonradan yapılan müdahaleler de eserin tarihsel serüveninin bir parçası olabilir.

Doğru cevap: E

Çözüm: Son cümle, eserin üretildiği dönemle birlikte başından geçenleri ve sonraki kuşakların müdahalelerini de taşıdığını söyler. Bu nedenle onarım, tarihsel serüvenin parçası olabilir.

Kritik nokta / tuzak: Parçadaki 'olabilir' düzeyindeki çıkarımı mutlak ve her eser için geçerli bir yargıya çevirmemek gerekir.

Konu: Paragrafta Çıkarım | Beceri: Örtük sonuç | Zorluk: Orta | Önerilen süre: 75 sn

27. Parçada onarılan bölümün “uzaktan bütünlüğe katılması, yakından ise yeni olduğunun anlaşılması” sözüyle anlatılmak istenen nedir?

- A) Yeni parçanın özgün yüzeyden daha parlak ve baskın olması
- B) Onarımın farklı uzaklıklarda fiziksel olarak yer değiştirmesi
- C) Eserin yalnız uzaktan bakıldığında değer kazanması
- D) İzleyicinin esere yaklaşmasının koruma açısından sakıncalı sayılması
- E) Onarımın hem görsel uyumu hem de müdahalenin ayırt edilebilirliğini birlikte sağlaması

Doğru cevap: E

Çözüm: Uzaktan bütünlüğe katılma görsel uyumu, yakından yeni olduğunun anlaşılması ise müdahalenin saklanmamasını ifade eder. İki ölçüt birlikte dengeli onarımı açıklar.

Kritik nokta / tuzak: Sözü gerçek anlamda mesafe değişimine değil, algı ve etik dengeye bağlamak gerekir.

Konu: Paragrafta Anlatım | Beceri: Karşıt iki ayrıntının işlevi | Zorluk: Zor | Önerilen süre: 105 sn

28-30. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Bir açık kaynak projesinin gücü yalnızca kodunun herkesçe görülebilmesinden gelmez. Kodun açık olması, insanların katkı verebileceği anlamına gelir; fakat katkının sürdürülebilmesi için belgelerin anlaşılır, karar süreçlerinin şeffaf ve yeni gelenlere karşı iletişimin yapıcı olması gerekir. Aksi hâlde teknik olarak açık olan bir proje, fiilen küçük bir grubun kapalı alanına dönüşebilir. Başarılı topluluklar hatayı kişiye değil, çözülebilir bir probleme bağlar; katkıyı yalnızca büyük özellikler geliştirmekle sınırlamaz, yazım düzeltmesi ya da test ekleme gibi küçük işleri de değerli görür. Bu yaklaşım, katılım eşliğini düşürür ve projenin tek tek kişilere bağımlı kalmasını önler.

28. Bu parçanın ana düşüncesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bir projenin gerçekten açık ve sürdürülebilir olması, kodun erişilebilirliğinin yanında kapsayıcı ve şeffaf bir çalışma kültürü gerektirir.
- B) Projelerin uzun ömürlü olması için kararların küçük bir grupça alınması gerekir.
- C) Kod herkese açık olduğunda iletişim kurallarına ihtiyaç kalmaz.
- D) Yazılım projelerinde belge hazırlamak, kod yazmaktan her zaman daha önemlidir.
- E) Açık kaynak projelerinde yalnız büyük teknik katkılar değer taşır.

Doğru cevap: A

Çözüm: Parça, teknik açıklığın tek başına yeterli olmadığını; belge, şeffaflık, yapıcı iletişim ve küçük katkıların değer görmesiyle gerçek katılımın oluştuğunu savunur.

Kritik nokta / tuzak: Bir ayrıntıyı ana düşünce yerine koymak ya da metindeki koşullu ilişkiyi mutlaklaştırmak yanlıştır.

Konu: Paragrafta Ana Düşünce | Beceri: Temel yargı | Zorluk: Orta | Önerilen süre: 75 sn

29. Bu parçadan aşağıdakilerin hangisi çıkarılamaz?

- A) Küçük katkıların değerli görülmesi katılım eşiğini düşürebilir.
- B) Kodun açık olması, projenin kendiliğinden geniş ve sürekli bir katılımcı kitlesine ulaşmasını garanti eder.
- C) Topluluğun kişilere aşırı bağımlı kalmaması için katkının yaygınlaşması önemlidir.
- D) Yeni katılımcılara yönelik iletişim, projenin fiilî açıklığını etkiler.
- E) Karar süreçlerinin kapalı olması, teknik açıklığa rağmen katılımı sınırlandırabilir.

Doğru cevap: B

Çözüm: Parça, kodun açık olmasının tek başına sürdürülebilir katılımı garanti etmediğini özellikle belirtir. Bu nedenle doğru seçenek parçadan çıkarılamaz, hatta parçaya ters düşer.

Kritik nokta / tuzak: 'Çıkarılamaz' sorusunda parçaya ters düşen seçenek de doğru cevap olabilir.

Konu: Paragrafta Çıkarım | Beceri: Çıkarılamayan yargı | Zorluk: Zor | Önerilen süre: 105 sn

30. Parçada geçen “fiilen küçük bir grubun kapalı alanına dönüşmek” sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Projede yalnız güvenlik nedeniyle geçici bir erişim kesintisi yaşanması
- B) Yazılımın teknik olarak internet bağlantısı olmadan çalışması
- C) Projenin kaynak kodunun yalnız ücret karşılığında dağıtılması
- D) Erişim kâğıt üzerinde açık görünse de katkı süreçlerinin dışarıdan gelenleri zorlaştırması
- E) Küçük ekiplerin her zaman büyük ekiplerden daha başarılı olması

Doğru cevap: D

Çözüm: Söz, biçimsel açıklık ile gerçek katılım arasındaki farkı anlatır: Kod görünür olabilir fakat iletişim ve karar süreçleri dışarıdan katkıyı engelleyebilir.

Kritik nokta / tuzak: 'Kapalı alan' ifadesi fiziksel ya da teknik bir bağlantı kesintisi değil, topluluk içi erişim güçlüğüdür.

Konu: Söz Öbeğinde Anlam | Beceri: Bağlamdan anlam | Zorluk: Orta | Önerilen süre: 75 sn

31-33. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Fotoğraf çoğu zaman belleği koruyan tarafsız bir kayıt gibi görülür. Oysa bir olayı tekrar tekrar aynı fotoğraf üzerinden hatırladığımızda, anının ayrıntıları görüntünün çerçevesine uyum sağlayabilir. Kare dışında kalan sesler, kokular ve küçük olaylar zamanla silikleşirken fotoğrafta görünen unsurlar daha merkezi hâle gelir. Bu, fotoğrafın belleği yanlışlaştırdığı anlamına gelmez; daha çok, hatırlamanın her çağrılıştta yeniden kurulan bir süreç olduğunu gösterir. Bu yüzden aile albümleri geçmiş yalnızca saklamaz, ona hangi açıdan bakacağımızı da biçimlendirir.

31. Bu parçanın ana düşüncesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Aile albümleri geçmişini değiştirmeden ve eksiksiz biçimde korur.
- B) Fotoğraflar geçmişini yalnız kaydetmez; hatırlama biçimimizi ve anıda hangi ayrıntıların öne çıkacağını da etkileyebilir.
- C) Bir olayın fotoğrafını çekmek, o olayı unutmayı kesin olarak önler.
- D) Fotoğraf bulunan bütün anılar zamanla bütünüyle yanlışlaşır.
- E) İnsan belleği yalnız görüntülerden oluşur; ses ve kokular hatırlanamaz.

Doğru cevap: B

Çözüm: Parça fotoğrafı tarafsız bir depo olarak değil, anının yeniden kuruluşunu biçimlendiren bir çerçeve olarak ele alır.

Kritik nokta / tuzak: Metnin ihtiyatlı 'etkileyebilir' vurgusunu kesin ve bütün anılar için geçerli bir hükme dönüştürmemek gerekir.

Konu: Paragrafta Ana Düşünce | Beceri: Temel yargı | Zorluk: Orta | Önerilen süre: 75 sn

32. Bu parçadan aşağıdakilerin hangisi çıkarılabilir?

- A) Bir anı ne kadar çok hatırlanırsa o kadar eksiksiz hâle gelir.
- B) Görüntü dışındaki ayrıntılar hiçbir zaman hatırlanamaz.
- C) Bir anıyı çağırarak, onu değiştirmeden depodan çıkarmaktan çok mevcut ipuçlarıyla yeniden kurmaya benzer.
- D) Fotoğrafı olmayan olaylar insan belleğinde yer edinemez.
- E) Fotoğraflar belleğin çalışmasını tamamen durdurur.

Doğru cevap: C

Çözüm: Parçada hatırlamanın her çağrılıştaki yeniden kurulan bir süreç olduğu açıkça belirtilir. Bu, anının değişmeden geri çağrılan sabit bir kayıt olmadığı sonucunu verir.

Kritik nokta / tuzak: Parça olasılık ve yönelim anlatır; 'hiçbir zaman', 'tamamen' gibi mutlaklaştırıcı seçenekler elenir.

Konu: Paragrafta Çıkarım | Beceri: Örtük yargı | Zorluk: Zor | Önerilen süre: 105 sn

33. Parçada geçen “anının ayrıntılarının görüntünün çerçevesine uyum sağlaması” sözüyle anlatılmak istenen nedir?

- A) Anıların yalnız siyah-beyaz görüntülerle hatırlanması
- B) Hatırlanan olayın, fotoğrafta görünen unsurlar merkezinde yeniden düzenlenmesi
- C) Görüntünün teknik çözünürlüğünün anının doğruluğunu belirlemesi
- D) Fotoğraf karesinin zamanla fiziksel olarak küçülmesi
- E) Fotoğraftaki bütün ayrıntıların bellekte eşit ölçüde silinmesi

Doğru cevap: B

Çözüm: Çerçeveye uyum, karede görünenlerin merkezileşmesi; kare dışında kalan ayrıntıların ise silikleşmesi demektir.

Kritik nokta / tuzak: 'Çerçeve' sözcüğünü fiziksel nesne anlamında almak bağlamı kaçıır.

Konu: Söz Öbeğinde Anlam | Beceri: Mecazı açıklama | Zorluk: Orta | Önerilen süre: 75 sn

34-36. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Bir meydandaki bankın konumu, kamusal yaşamın nasıl kurulacağını etkiler. Yalnızca yola bakan sıralı banklar insanların çevreyi izlemesini kolaylaştırır ama karşılaşma ve konuşma olasılığını azaltabilir. Birbirine dönük ya da küçük gruplar oluşturan oturma elemanları ise etkileşimi destekler; buna karşılık mahremiyet arayan kullanıcıları rahatsız edebilir. Bu nedenle tek bir ideal yerleşim yoktur. İyi tasarlanmış bir meydan, farklı mesafelerde ve yönlerde oturma seçenekleri sunarak yalnız kalmak isteyenle sohbet etmek isteyenle aynı alanda barındırır. Tasarımın başarısı, herkesi aynı davranışa zorlamamasında yatar.

34. Bu parçanın ana düşüncesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Meydanlardaki bütün banklar insanların konuşmasını sağlayacak biçimde karşılıklı yerleştirilmelidir.
- B) Bankların yönü kullanıcı davranışını hiçbir biçimde etkilemez.
- C) Kamusal alanlarda yalnız kalmak isteyen kullanıcıların bulunması tasarım hatasıdır.
- D) İyi bir meydanın başarısı, mümkün olduğunca az oturma elemanı kullanmasına bağlıdır.
- E) Kamusal alan tasarımında tek tip oturma düzeni yerine farklı kullanım ihtiyaçlarını karşılayan seçenekler sunulmalıdır.

Doğru cevap: E

Çözüm: Parça, farklı yön ve mesafelerde bankların hem yalnızlık hem etkileşim ihtiyacını barındıracağını; tek bir ideal düzen olmadığını savunur.

Kritik nokta / tuzak: Ana düşünce, yalnız konuşmayı ya da yalnız mahremiyeti değil iki ihtiyacın dengelenmesini kapsar.

Konu: Paragrafta Ana Düşünce | Beceri: Temel yargı | Zorluk: Orta | Önerilen süre: 75 sn

35. Bu parçadan aşağıdakilerin hangisi çıkarılabilir?

- A) Yola bakan banklar kamusal alanlarda hiçbir yarar sağlamaz.
- B) Mahremiyet ihtiyacı yalnız kapalı mekânlarda ortaya çıkar.
- C) Birbirine dönük banklar her kullanıcı tarafından tercih edilir.
- D) Meydan tasarımı kullanıcı çeşitliliği göz ardı edilmelidir.
- E) Mekânsal düzen kullanıcı davranışını etkileyebilir ancak herkesi tek bir davranışa zorlamamalıdır.

Doğru cevap: E

Çözüm: Parça bank yönlerinin etkileşim ve izleme davranışını etkilediğini, fakat başarılı tasarımın farklı tercihlere alan açması gerektiğini söyler.

Kritik nokta / tuzak: Etkileme ile kesin belirleme aynı şey değildir; metin olasılıklardan söz eder.

Konu: Paragrafta Çıkarım | Beceri: Tasarım ve davranış ilişkisi | Zorluk: Zor | Önerilen süre: 105 sn

36. Bu parçaya göre aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Bazı kullanıcıların mahremiyet arayabileceği
- B) Karşılıklı oturma düzeninin konuşma olasılığını artırabildiği
- C) Farklı oturma seçeneklerinin aynı alanda birlikte bulunabileceği
- D) Meydandaki bütün kullanıcıların aynı oturma düzenini tercih ettiği
- E) Yola bakan bankların çevreyi izlemeyi kolaylaştırabildiği

Doğru cevap: D

Çözüm: Parçanın temel savı kullanıcı ihtiyaçlarının farklı olduğudur. Bu nedenle herkesin aynı düzeni tercih ettiği söylenemez; diğer yargılar parçada yer alır.

Kritik nokta / tuzak: 'Söylenemez' seçeneği çoğu zaman parçanın ana düşüncesine zıt olan genellemedir.

Konu: Paragrafta Yardımcı Düşünce | Beceri: Söylenemez | Zorluk: Kolay | Önerilen süre: 55 sn

37-39. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Bilimde metaforlar, görünmeyen süreçleri düşünmeyi kolaylaştırır. Genetik kod, hücresel makine, bilgi akışı gibi ifadeler karmaşık ilişkileri tanıdık bir çerçeveye taşır. Ancak metafor açıklama sağlarken bazı özellikleri öne çıkarıp bazılarını geri planda bırakır. Bir hücreyi makine olarak görmek düzen ve işlevi anlamayı kolaylaştırabilir; fakat canlılığın değişkenliğini ve çevreyle karşılıklı ilişkisini ihmal ettirebilir. Bu yüzden metaforlar gerçekliğin kendisi değil, belirli sorular için kullanılan düşünme araçlarıdır. Yararlı oldukları kadar sınırlarının da açık tutulması gerekir.

37. Bu parçanın ana düşüncesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bilimsel metaforlar karmaşık olguları anlamayı kolaylaştıran fakat gerçekliğin yalnız bazı yönlerini gösteren sınırlı araçlardır.
- B) Bilimde kullanılan her metafor zamanla gerçek bir kurama dönüşür.
- C) Canlı sistemler hiçbir benzetmeyle açıklanamaz.
- D) Bir metafor yararlıysa açıklamaya çalıştığı olgunun bütün özelliklerini eksiksiz taşır.
- E) Metaforlar yalnız edebî metinlerde anlamlıdır, bilimde kullanılmamalıdır.

Doğru cevap: A

Çözüm: Parça metaforların hem yararını hem seçici ve sınırlı oluşunu vurgular. Doğru seçenek bu çift yönlü değerlendirmeyi korur.

Kritik nokta / tuzak: Metindeki uyarıyı metaforların bütünüyle reddi olarak yorumlamak aşırıdır.

Konu: Paragrafta Ana Düşünce | Beceri: Temel yargı | Zorluk: Orta | Önerilen süre: 75 sn

38. Bu parçadan aşağıdakilerin hangisi çıkarılabilir?

- A) Bilimsel düşünmede tanıdık kavramlardan yararlanmak her zaman yanıltıcıdır.
- B) Metaforların sınırlarını tartışmak bilimsel açıklamayı gereksiz kılar.
- C) Bir metafor seçildiğinde diğer bütün açıklamalar geçersiz olur.
- D) Aynı bilimsel olgunun farklı yönlerini görmek için birden fazla metafordan yararlanmak gerekebilir.
- E) Hücreler gerçek anlamda metal parçalardan oluşan makinelerdir.

Doğru cevap: D

Çözüm: Her metafor bazı özellikleri öne çıkarıp bazılarını geri planda bıraktığına göre, farklı yönleri görmek için farklı metaforlar yararlı olabilir.

Kritik nokta / tuzak: Çıkarım metinde sözcüğü sözcüğüne bulunmayabilir; ancak verilen ilkelerden zorunlu ya da güçlü biçimde doğmalıdır.

Konu: Paragrafta Çıkarım | Beceri: Kavramsal çıkarım | Zorluk: Zor | Önerilen süre: 105 sn

39. Yazarın bilimsel metaforlarla ilgili temel uyarısı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Her metaforu bütün disiplinlerde aynı anlamda kullanmak
- B) Yalnız makine metaforunu kullanmak
- C) Metaforları deneysel verilerin yerine geçirmek
- D) Bilimsel metinlerde bütün mecazlı ifadeleri kaldırmak
- E) Metaforu, açıklamaya çalıştığı gerçekliğin kendisiyle özdeşleştirmemek

Doğru cevap: E

Çözüm: Parçada metaforların gerçekliğin kendisi olmadığı ve sınırlarının açık tutulması gerektiği belirtilir. Temel uyarı, araç ile gerçekliği özdeşleştirmemektir.

Kritik nokta / tuzak: Yazar sınır koyar ama tüm metaforları yasaklamaz.

Konu: Paragrafta Yazarın Uyarısı | Beceri: Ana uyarıyı belirleme | Zorluk: Orta | Önerilen süre: 75 sn

40-42. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

El yapımı ürünlerin değerini yalnızca her birinin birbirinden farklı olmasına bağlamak eksik olur. Usta da tekrar eder; aynı formu defalarca üretir, ölçü kullanır ve belirli standartlara bağlı kalır. Fakat bu tekrar, mekanik bir kopyalama değildir. Malzemenin sertliği, nemi ya da küçük kusurları her seferinde farklı kararlar gerektirir. Uсталık, değişmez bir reçeteyi uygulamak yerine, standardı korurken koşullara göre ayar yapabilme becerisidir. Bu nedenle el işindeki özgünlük, kuralsızlıktan değil; kural ile durum arasındaki ince pazarlıktan doğar.

40. Bu parçanın ana düşüncesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Malzemenin özellikleri üretim kararlarını hiçbir biçimde etkilemez.
- B) El işindeki ustalık ve özgünlük, standartları bütünüyle reddetmekten değil onları değişen koşullara uyarlayabilmekten doğar.
- C) Usta, her üretimde ölçü ve standartları terk etmelidir.
- D) El yapımı bir ürün değerli olabilmek için diğer bütün ürünlerden tamamen farklı olmalıdır.
- E) Tekrarlanan bütün üretimler zorunlu olarak mekanik kopyadır.

Doğru cevap: B

Çözüm: Parça, ustanın standart kullandığını ama malzemenin koşullarına göre ayar yaptığını; özgünlüğün bu dengeden doğduğunu savunur.

Kritik nokta / tuzak: Özgünlüğü kuralsızlıkla eşitleyen seçenekler parçanın ana karşıtlığına aykırıdır.

Konu: Paragrafta Ana Düşünce | Beceri: Temel yargı | Zorluk: Orta | Önerilen süre: 75 sn

41. Parçada geçen “kural ile durum arasındaki ince pazarlık” sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bütün kuralları geçersiz sayıp rastlantıyla hareket etmek
- B) Malzemenin kusurlarını gizlemek için üretimi durdurmak
- C) Her ürünü öncekinin aynısı olacak biçimde kopyalamak
- D) Genel ölçüyü korurken malzemenin özel koşullarına göre küçük ve bilinçli ayarlar yapmak
- E) Ürünün fiyatı için müşteriyle uzun süre pazarlık etmek

Doğru cevap: D

Çözüm: 'Pazarlık', standart ile somut malzemenin gerektirdiği uyarlama arasında denge kurmayı anlatır.

Kritik nokta / tuzak: Söz öbeğini ticari pazarlık anlamında almak bağlama uymaz.

Konu: Söz Öbeğinde Anlam | Beceri: Mecazı bağlamda açıklama | Zorluk: Orta | Önerilen süre: 75 sn

42. Bu parçadan aşağıdakilerin hangisi çıkarılabilir?

- A) Ustalık yalnız doğuştan gelen bir yetenektir.
- B) Standartlaşma ile özgünlük her zaman birbirinin karşıtı değildir.
- C) Mekanik üretim yapılan her ürün niteliksizdir.
- D) Malzemenin değişkenliği ölçü kullanmayı gereksiz kılar.
- E) El yapımı ürünlerde tekrar hiçbir biçimde bulunmaz.

Doğru cevap: B

Çözüm: Usta standartları korurken koşullara göre ayar yapar ve özgünlük bu süreçte doğar. Dolayısıyla standart ile özgünlük zorunlu olarak zıt değildir.

Kritik nokta / tuzak: Parça el işini açıklarken mekanik üretim hakkında genel bir değer hükmü kurmaz.

Konu: Paragrafta Çıkarım | Beceri: Karşıtlık ilişkisi | Zorluk: Kolay | Önerilen süre: 55 sn

43-46. soruları aşağıdaki bilgilere göre birbirinden bağımsız olarak cevaplayınız.

G, H, K, L ve M editörleri beş dosyayı pazartesi cumaya kadar, her gün yalnız bir dosya inceleyecek biçimde planlamıştır.

- H'nin inceleme günü, G'nin inceleme gününden iki gün sonradır.
- K, L'den önce inceleme yapar.
- M pazartesi veya cuma günü inceleme yapmaz.
- L perşembe günü inceleme yapmaz.

43. Aşağıdaki programlardan hangisi pazartesi cumaya doğru kurallara uygundur?

- A) M - G - K - H - L
- B) K - G - H - M - L
- C) G - H - K - M - L
- D) G - K - H - M - L
- E) K - M - G - L - H

Doğru cevap: D

Çözüm: G ile H arasında bir gün bulunmalı, K L'den önce olmalı, M uç günlerde olmamalı ve L perşembe olmamalıdır. Bu koşulların tamamını G-K-H-M-L sıralaması sağlar.

Kritik nokta / tuzak: Her seçenekte önce G-H mesafesi kontrol edilse bile diğer üç kural da ayrıca sınanmalıdır.

Konu: Sözel Mantık | Beceri: Takvim - mümkün sıralama | Zorluk: Orta | Önerilen süre: 75 sn

44. Aşağıdakilerden hangisi her zaman doğrudur?

- A) M, L'den önce inceleme yapar.
- B) K pazartesi günü inceleme yapar.
- C) G, M'den önce inceleme yapar.
- D) L, H'den önce inceleme yapar.
- E) H cuma günü inceleme yapar.

Doğru cevap: C

Çözüm: Dört geçerli program G-K-H-M-L, G-M-H-K-L, K-G-M-H-L ve K-L-G-M-H'dir. Bunların tamamında G, M'den önce yer alır; diğer yargılar programlara göre değişir.

Kritik nokta / tuzak: Kesinlik için yargının tek bir programda değil bütün geçerli programlarda sağlanması gerekir.

Konu: Sözel Mantık | Beceri: Kesin sıralama | Zorluk: Orta | Önerilen süre: 75 sn

45. M salı günü inceleme yaparsa K hangi gün inceleme yapar?

- A) Salı
- B) Perşembe
- C) Cuma
- D) Çarşamba
- E) Pazartesi

Doğru cevap: B

Çözüm: M salı olduğunda G pazartesi, H çarşamba olmak zorundadır. K, L'den önce ve L perşembe olamayacağı için K perşembe, L cuma olur.

Kritik nokta / tuzak: G-H arasındaki iki günlük fark önce yerleştirilirse kalan K-L sırası tekleşir.

Konu: Sözel Mantık | Beceri: Koşullu takvim | Zorluk: Orta | Önerilen süre: 75 sn

46. H cuma günü inceleme yaparsa salı günü kim inceleme yapar?

- A) M
- B) H
- C) L
- D) K
- E) G

Doğru cevap: C

Çözüm: H cuma ise G çarşamba olmalıdır. M uçlarda olamayacağı için perşembeye yerleşir. K, L'den önce olacağından K pazartesi, L salı olur.

Kritik nokta / tuzak: H'nin gününden G'nin günü geriye doğru iki gün sayılarak bulunmalıdır.

Konu: Sözel Mantık | Beceri: Koşullu zorunluluk | Zorluk: Zor | Önerilen süre: 105 sn

47-50. soruları aşağıdaki bilgilere göre birbirinden bağımsız olarak cevaplayınız.

K, L, M, N, P ve R kitapları bir rafın altı bölmesine soldan sağa doğru birer tane yerleştirilecektir.

- L, K'nin hemen sağındadır.
- M, N'nin solundadır.
- P rafın iki ucundan birindedir.
- R ile N yan yana değildir.

47. Aşağıdaki dizilişlerden hangisi soldan sağa doğru kurallara uygundur?

- A) K - L - M - R - N - P
- B) P - K - R - L - M - N
- C) P - R - M - N - K - L
- D) P - M - K - L - R - N
- E) R - M - N - K - P - L

Doğru cevap: C

Çözüm: Doğru dizilişte K-L yan yana ve doğru sırada, M N'nin solunda, P uçta, R ile N ise yan yana değildir. Diğer seçenekler en az bir kuralı bozar.

Kritik nokta / tuzak: K-L bir blok gibi düşünülmeli; R-N komşuluğu ayrıca denetlenmelidir.

Konu: Sözel Mantık | Beceri: Raf sıralaması - mümkün durum | Zorluk: Orta | Önerilen süre: 75 sn

48. P altıncı, K birinci bölmede olursa dördüncü bölmede hangi kitap bulunur?

- A) M
- B) L
- C) N
- D) P
- E) R

Doğru cevap: A

Çözüm: K birinci ise L ikinci olur. P altıncıdır. Kalan M, N, R için M N'nin solunda ve R N'ye komşu olmayacak biçimde tek diziliş R-M-N'dir. Sıra K-L-R-M-N-P olur; dördüncü M'dir.

Kritik nokta / tuzak: R ile N'nin yan yana olmaması, kalan üç kitabın sırasını belirleyen kritik koşuldur.

Konu: Sözel Mantık | Beceri: Koşullu raf sırası | Zorluk: Orta | Önerilen süre: 75 sn

49. P birinci, K ikinci bölmede olursa dördüncü bölmede hangi kitap bulunur?

- A) N
- B) R
- C) P
- D) M
- E) L

Doğru cevap: B

Çözüm: K ikinci olduğundan L üçüncü olur. P birincidir. Kalan M,N,R için M N'nin solunda ve R N'ye komşu olmayacak biçimde sıra R-M-N olmalıdır. Diziliş P-K-L-R-M-N'dir; dördüncü R'dir.

Kritik nokta / tuzak: K-L bloğu yerleştirildikten sonra R'nin N'ye komşu olamayacağı unutulmamalıdır.

Konu: Sözel Mantık | Beceri: Koşullu raf sırası | Zorluk: Orta | Önerilen süre: 75 sn

50. P birinci, N dördüncü bölmede olursa beşinci bölmede hangi kitap bulunur?

- A) N
- B) L
- C) M
- D) K
- E) R

Doğru cevap: D

Çözüm: P birinci ve N dördüncüdür. M, N'nin solunda olmalı; R, N'ye komşu olamayacağı için ikinci bölmeye yerleşir. M üçüncü, K-L bloğu beşinci-altıncı olur. Beşinci kitap K'dir.

Kritik nokta / tuzak: N'nin iki komşu bölmesi 3 ve 5'tir; R bu bölmelere gelemez. Bu kısıt tek çözümü verir.

Konu: Sözel Mantık | Beceri: Koşullu tek çözüm | Zorluk: Zor | Önerilen süre: 105 sn